

Bijlagen bij rapport

Archief Philip Staal

Bijlage 1

**Rapport Bewindvoerder
9 februari 1954**

EV/111 10111- tevens a.l.d. vermogensopstelling. Nummer 21111
HET NEDERLANDSE BEHEERSINSTITUUT - Bureau Amsterdam

Bewindvoering

Maart 1954.

Archief Philip Staal

Beheerder: } (a) Naam I. Staal en Anna Staal - Nathan
Afwezige } (b) Adres l.a. Plantage Kuidergracht 87 H, Amsterdam.

Beheerder/Bestuurder } (a) Naam D. Jager. Belastingconsulent
Bewindvoerder } (b) Adres Frans v. Mierisstraat 59, Amsterdam.

Reden onder beheerstelling
Afwezigheid Joods Vermogen.

Benoemd ingevolge
E. 100 art 85

Datum aanvang beheer

Datum einde beheer

17 September 1947

Accountant (a) Naam Acc.kantoor Ph. Vos
(b) Adres Amsterdam.

Lid van N. I. V. A.
Privé vermogen*) f. 27.897,05

Bedrijfsvermogen*)

Privé actief*) " 53.409,23

Grondheffing voor 1 jaar

Grondheffing voor 1 jaar " 135,-

Basis beloning voor 1 jaar

Basis beloning voor 1 jaar 67,50

Extra beloning voor 1 jaar

Extra beloning voor 1 jaar

Totale beloning voor 1 jaar

Totale beloning voor 1 jaar

Te heffen over (a) het gehele jaar (b) maanden

Aanwezig: Accountantsrapport d.d. 9 Februari 1954.

Isaac Staal geboren 5 December 1909 en Anna Staal - Nathan (ook genaamd
Jhen) geboren 21 November 1913 werden in de bezettingstijd door de Dui
se Instanties weggevoerd, achterlatende hun kinderen Marcel geb. 299-193
en Philip geb. 13-6-1941.

Hun overlijden werd vastgesteld op 11 Juni 1943 te Sobibor. Stert. d.d.
12 Jan. 1950 No. 9 en 19 Jan. 1950 No. 14.

Vermogensopstelling per 1 Januari 1951.

Effecten	f.	35.292,50
Vorderingen	"	8.171,36
N.V. Effectenkantoor Schreijen & Co. A'dam.	"	4.191,03
Schade claim huisraad f. 5040,- - f. 4000,-	"	1.040,-
Dividendbelasting	"	157,27
Achterstallige en vervallen dividenden	"	97,07
Aandelen in onverdeelde boedels	"	4.460,-
Totaal actief	f.	53.409,23

Z.O.Z.

INSTITUUT

Belastingen V.A.B.
 Te restitueren dividenden
 Verschuldigde kosten levensonderhoud
 kinderen

Totaal actief

f. 53.409,2

f.	4.000,-
"	3.375,68
"	9.600,26
"	6.036,20
"	<u>2.500,-</u>

Ph.Vos
 Kosten vermogensbeheer en recherche

" 25.512,1

f. 27.897,0
 =====

Zuiver vermogen.

Opgesteld: *R.P.*

Het Hoofd van het
 NEDERLANDSE BEHEERSINSTITUUT
 BUREAU AMSTERDAM
 voor deze:

Gezien:

W. Scheltema de Leere

(Mr. J. H. Scheltema de Leere).

29/1/50

ACCOUNTANTSKANTOOR Ph. VOS
Ph. VOS - Lid. Ned. Inst. v. Acc.
AMSTERDAM - HOOGEVEEN

COPIE-RAPPORT

d.d. 9 Februari 1954

uitgebracht aan:

de Weledele Heer D. Jager, bewindvoerder voor de Heer ISAAC STAAL en Mevrouw ANNE STAAL-NATHAN ook genaamd Cohen, beiden laatstelijk gewoond hebbende aan de Plantage Muidergracht 87 huis te Amsterdam,

Inzake:

het gevoerde bewind gedurende het tijdvak van 17 September 1947 tot en met 31 December 1952, de grootte en de samenstelling van het vermogen per 1 Januari van de jaren 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 en 1953, alsmede omtrent de baten en lasten in de jaren 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951 en 1952.

Inzake:

Handtekening ambtenaar

EJ

Datum: 09.06.2003

R A P P O R T,

uitgebracht aan de Weledede Heer D. Jager, bewindvoerder voor de Heer ISAAC STAAL en Mevrouw ANNA STAAL - NATHAN, ook genaamd Cohen, beiden laatstelijk gewoond hebbende aan de Plantage Muidergracht 87 huis te Amsterdam, omtrent het gevoerde bewind gedurende het tijdvak van 17 September 1947 tot en met 31 December 1952, de grootte en de samenstelling van het vermogen per 1 Januari van de jaren 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 en 1953, alsmede omtrent de baten en lasten in de jaren 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951 en 1952.

Hiermede hebben wij de eer U verslag uit te brengen inzake onze bevindingen bij het bovenvermelde onderzoek.

ALGEMEEN

PERSONALIA VAN DE BETROKKENEN

ISAAC STAAL, geboren 5 December 1909 te Amsterdam, was, beiderzijds in eerste echt en met uitsluiting van elke vermogensgemeenschap, gehuwd met ANNA NATHAN, ook genaamd COHEN, geboren te Amsterdam 21 November 1913.

Uit dit huwelijk werden twee kinderen geboren, t.w. Marcel Staal, geboren 29 September 1939 en Philip Staal, geboren 13 Juni 1941, beiden thans verblijvende in de S.A. Rudelsheimstichting te Hilversum.

Blijkens door Het Nederlandsche Roode Kruis afgegeven verklaringen werden de Heer en Mevrouw Staal op 8 Juni 1943 via Westerbork op transport gesteld naar Sobibor (Polen), alwaar zij omstreeks 11 Juni 1943 zijn overleden.

Inschrijving van het overlijden van de Heer Isaac Staal en Mevrouw Anna Staal - Nathan, ook genaamd Cohen, in het Overlijdensregister van de Burgerlijke Stand te Amsterdam vond plaats respectievelijk op 12 April 1950 en 19 April 1950.

Krachtens beschikking van Het Nederlandse Beheersinstituut d.d. 17 September 1947 werd U tot bewindvoerder voor de echtelieden Staal - Nathan (Cohen) benoemd.

GROOTTE VAN DE VERMOGENS PER 1 JANUARI VAN DE JAREN 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 EN 1953

Voor de samenstelling en de grootte van het vermogen van de Heer en Mevrouw Staal verwijzen wij U naar hetgeen in het navolgende sub "OVERZICHT VAN HET VERMOGEN PER 1 JANUARI VAN DE JAREN 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 EN 1953" zal worden vermeld.

Eenvoudigheidshalve hebben wij de vermogens van de Heer en Mevrouw Staal gecombineerd opgenomen.

Blijkens de acte van huwelijksvoorwaarden, welke d.d. 2 Juli 1938 ten overstaan van Notaris W. Bahlman te Amsterdam werd verleden, werd door partijen erkend dat door Mej. Anna Nathan (ook genaamd Cohen) ten huwelijk werd aangebracht:

- a het ghele huisraad (in de acte nader gespecificeerd);
- b een spaarbankboekje bij de Rijkspostspaarbank met een saldo groot f. 252,93;
- c een vordering groot f. 3.000,-- op de Heer Isaac Staal, haar toekomstige echtgenoot.

EFFECTEN

Tot het vermogen behoren, resp. behoorden onder meer de navolgende effecten:

I	f. 2/1.000,--	pref.aand. Banda
"	1.000,--	aand. Hagemeyer & Co.
"	3/1.000,--	aand. Modajac Cultuur Mij.
"	1.000,--	aand. Algemens Kunstzijde Unie
"	1.000,--	aand. Ruhaak & Co.
"	1.000,--	aand. Heybroek-Zelander
"	6/ 100,--	aand. Heybroek-Zelander
"	10/ 100,--	aand. Sarakreek
"	16/ 225,--	aand. Gaboes Petroleum Mij.
St.	2	Actions Vorstenlanden
f.	750,--	aand. Banjoewangi Thee & Rubber
"	1.000,--	aand. Deli Spoor
"	2/1.000,--	aand. Semarang Cheribon
	1/10	c.v.a. Republic Steel
	5/10	c.v.a. Tennessee Corp.
	1/10	c.v.a. Studebaker
	2/10	c.v.a. Cities Service
	1/10	c.v.a. Shell Union Oil Corp.
	3/10	c.v.a. Tide Water Ass.Oil
	2/10	c.v.a. Intercont. Rubber
	2/10	c.v.a. Illinois Central
	2/10	c.v.a. pref.Kansas City Southern
	2/10	c.v.a. Canadian Pacific

Vermeld zij, dat de sub I voorkomende f. 1.000,-- en f. 600,-- aandelen Heybroek-Zelander verkregen werden voor f. 2/1.000,-- aand. N.V.

L. Zelanders bij de fusie van laatstgenoemde vennootschap met de N.V. Heybroek.

II	f. 1.000,--	aand. Java-China-Japan lijn
	6/10	c.v.a. Standard Brands
	4/10	c.v.a. West-Penn-Electric-Comp. verkregen door omwisseling d.d. 1 December 1948 voor
	4/10	c.v.a. American Waterworks.
	2/10	c.v.a. Wilson & Co.
	2/10	c.v.a. Shell Union Oil Co.
	2/10	c.v.a. Tide Water Ass. Oil
	2/10	c.v.a. Intercont. Rubber

Voor de fondsen vermeld sub I, werden door de Raad voor het Rechtsherstel eigendomserkenningen verstrekt.

De fondsen opgenomen sub II bleken door derden te zijn geopponeerd. Krachtens beschikkingen van de Raad voor het Rechtsherstel, afd. Effectenregistratie diende teruggave te geschieden, waartegenover vorderingen op L.V.V.S. in de plaats zijn getreden.

Van de vorengenoemde fondsen werden, tengevolge van verwisseling met het effectendepôt van een gelijknamige cliënt, de navolgende stukken abusievelijk verkocht:

f. 2/1.000,--	Pref. aand. Banda
" 1.000,--	aand. Hagemeyer & Co.
" 3/1.000,--	aand. Modajac Cultuur Mij.
" 1.000,--	aand. Java-China-Japan lijn

Deze aangelegenheid is inmiddels volledig geregeld door teruglevoring van gelijksoortige fondsen en vergoeding van het intussen betaalbaar gestelde bedrag der dividenden. De onderhavige nalatenschappen hebben door de plaatsgevonden vergissing derhalve in geen enkel opzicht schade geleden.

Tenslotte zij opgemerkt, dat tijdens de oorlogsjaren door de echtelieden Staal geen effecten bij de firma Lippmann, Rosenthal & Co., Sarphatistraat (thans L.V.V.S.) werden ingeleverd.

LEVENSVZERKERINGSPOLIS

Na het vaststellen van het overlijden van de Heer Is. Staal werd opeisbaar de verzekerde som van een levensverzekeringsspolis groot f. 1.150,--, afgesloten bij de Onderlinge Verzekerings Maatschappij "Uitkeeringsfonds bij Overlijden van den Subsidiary High Court Nederland-België der Ancient Order of Foresters", gevestigd te Amsterdam.

Ten aanzien van deze verzekeringsovereenkomst merken wij op, dat de uitkering op deze polis waarschijnlijk voor niet meer dan circa 35 % gerealiseerd zal kunnen worden. Voorlopig werd een bedrag groot f. 250,-- als voorschot op de uiteindelijke uitkering ter beschikking gesteld, zodat dit bedrag als vermogensbestanddeel is opgevoerd. De uitbetaling geschiedde door stortingen op boekjes van de Rijkspostspaarbank (voorzien van de z.g. B.E.M.-clausule), welke boekjes zich in het bezit bevinden van de Stichting Le-Ezrath Ha-Jeled, te Amsterdam, die het vermogensbeheer voor de minderjarige kinderen Staal in opdracht van de voogdes de S.A. Rudelsheimstichting voert.

BIJ DE SCHADE-ENQUETE-COMMISSIE INGEDIENDE SCHADE-CLAIMS

Terzake van de geleden oorlogsmolestschaade aan huisraad, bedrijfsinventaris en handelsvoorraden, werd door ons op 18 December 1945 bij de Schade-Enquête-Commissie te Amsterdam een voorlopige aangifte ingediend.

Blijkens een schrijven d.d. 24 Januari 1951 van de secretaris van genoemde Commissie werd de rijksbijdrage voor geleden huisraadschade vastgesteld op f. 2.891,--, naderhand verhoogd tot f. 5.040,--.

Ook dit bedrag werd ontvangen door bijschrijving op de voornoemde spaarbankboekjes (voor elk der kinderen f. 2.520,--).

De regeling van de uitkering wegens schade toegebracht aan de bedrijfsmiddelen is bij het uitbrengen van dit rapport nog niet volledig tot stand gebracht.

ACTIVA WELKE VOOR RECHTSHERSTEL IN AANMERKING KOMEN

Ten behoeve van verloren gegaan actief behoeft in deze boedels geen rechtsherstelclaims aanhangig te worden gemaakt.

VERKLARING

De vorenstaande en de hierna volgende gegevens zijn door ons in overeenstemming bevonden met de werkelijkheid.

Voorts verklaren wij, dat het bewind in de betrokken periode is gevoerd overeenkomstig de voorschriften van "Het Nederlandse Beheersinstituut".

Als bijlage 1 is aan dit rapport toegevoegd een overzicht van de grootte en de samenstelling van het vermogen van thans wijlen de Heer en Mevrouw Staal per 1 Januari van de jaren 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 en 1953, respectievelijk belopende f. 18.516,22 ± P.M., f. 18.296,25 ± P.M., f. 19.411,55 ± P.M., f. 18.941,87 ± P.M., f. 24.084,15 ± P.M., f. 31.997,09 ± P.M., f. 38.706,90 ± P.M. en f. 35.018,95 ± P.M., terwijl op bijlage 2 een overzicht voorkomt van de baten en lasten over de jaren 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951 en 1952, respectievelijk sluitende met voordelige saldi groot f. 1.296,73, f. 77,30, f. 842,02, f. 2.275,58, f. 1.828,03, f. 2.442,41 en f. 1.884,16

Opgemerkt hierbij zij, dat onder de lasten nog niet voorkomen de door het N.B.I. op te leggen grondheffingen, de U verschuldigde vergoeding voor het bewindvoerderschap, de kosten van vermogensrecherche en beheer, accountantskosten etc.

Ter toelichting op de in vorenvermelde bijlagen voorkomende posten moge het navolgende dienen.

OVERZICHT VAN HET VERMOGEN PER 1 JANUARI VAN DE JAREN
1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952
EN 1953.

ACTIVA

EFFECTEN

per 1 Januari 1946	f. 17.903,--
per 1 Januari 1947	" 19.365,--
per 1 Januari 1948	" 22.332,--
per 1 Januari 1949	" 20.503,--
per 1 Januari 1950	" 27.494,50
per 1 Januari 1951	" 35.292,50
per 1 Januari 1952	" 42.548,--
per 1 Januari 1953	" 39.439,--

Voor een overzicht van het fondsenbezit verwijzen wij U naar de aan dit rapport als bijlage 3 toegevoegde "SPECIFICATIE DER EFFECTEN PER 1 JANUARI VAN DE JAREN 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 EN 1953."

De waardering der effecten per 1 Januari 1946 heeft plaats gevonden aan de hand van de noteringen (na reductie), welke voorkomen in de "Prijs-courant definitieve effectenwaardering Heffingen Ineens".

Per 1 Januari van de overige jaren vond waardering plaats aan de hand van de noteringen, geldende voor de aangiften Vermogensbelasting der desbetreffende jaren.

Ten aanzien van de 2/10 cert. van pref. aand. Kansas City Southern merken wij op, dat deze fondsen per 18 Juni 1948 door De Nederlandsche Bank N.V. werden gevorderd. De vergoede tegenwaarde beliep f. 3.021,40.

Met uitzondering van de 2/10 cert.v.a. Intercontinental Rubber, welke bij de Hollandsche Bank Unie N.V. te Amsterdam in bewaring liggen, zijn alle fondsen gedeponereerd bij de N.V. Effectenkantoor Schretlen & Co. te Amsterdam.

VORDERINGEN

Liquidatie van Verwaltung Sarphatistraat (L.V.V.S.)

per 1 Januari 1946	f. 3.113,--
per 1 Januari 1947	" 3.113,--
per 1 Januari 1948	" 3.113,--
per 1 Januari 1949	" 3.113,--
per 1 Januari 1950	" 3.113,--
per 1 Januari 1951	" 4.280,--
per 1 Januari 1952	" 4.280,--
per 1 Januari 1953	" 1.988,82

De vordering op L.V.V.S., groot nominaal f. 7.782,49, is voortgevloeid uit effecten-rechtsherstelprocedures. Onder de fondsen welke na de bevrijding ten behoeve van de Heer Is. Staal werden aangetroffen, bleken zich namelijk een aantal effecten te bevinden, welke door vroegere eigenaars werden teruggevorderd. Door de Raad voor het Rechtsherstel, Afdeling Effectenregistratie werden de gedeponereerden in hun rechten hersteld. Daartegenover verkreeg de onderhavige boedel claims op Lippmann, Rosenthal & Co. Sarphatistraat (L.V.V.S.), gespecificeerd als volgt:

voor f. 1.000,--	aand. Java-China-Japan lijn	f. 1.184,--
" 6/10	c.v.a. Standard Brands	" 1.222,30
" 4/10	c.v.a. West, Penn. Electric Comp.)	" 2.118,62
" 2/10	c.v.a. Wilson & Co.)	" 1.057,57
" 2/10	c.v.a. Shell Union Oil Co.	" 1.550,--
" 2/10	c.v.a. Tide Water Ass. Oil	" 650,--
" 2/10	c.v.a. Intercontinental Rubber	"
	Totaal	f. 7.782,49

De aldus ontstane vordering werd, in analogie aan de fiscale voorschriften, voor de data 1 Januari 1946 t/m 1 Januari 1950 gewaardeerd op 40 % of f. 3.113,--. Voor de data 1 Januari 1951 en 1 Januari 1952 werd de waarde gesteld op 55 % of f. 4.280,--, terwijl per 1 Januari 1953 de vordering werd geacht waard te zijn 75 % van f. 7.782,49, te weten f. 5.837,-- in mindering waarop werd gebracht de in het jaar 1952 ontvangen

voorschot-uitkering ad " 3.848,18

Waarde van het resterende tegoed bij L.V.V.S. per 1 Jan. 1953 f. 1.988,82

Erven A. Blom, Amsterdam

per 1 Januari alle jaren f. 115,15

Betreft een vordering uit hoofde van rechtsherstel van 2/10 c.v.a. Standard Brands. In de loop van het jaar 1953 werd n.l. een procedure over genoemde fondsen met de erven A. Blom beslecht, waarbij aan de erven Blom de certificaten werden toegewezen. Daar het L.V.V.S.-saldo van de tegenpartij niet voldoende bleek om de in de oorlogstijd door hen verkregen opbrengst van de fondsen aan de erven I. Staal te voldoen, ontstond een vordering op de erven Blom, in plaats van op L.V.V.S. De betreffende post werd op 4 Juli 1953 vereffend.

Claim onafgerekende dividenden

per 1 Januari 1946	nihil
per 1 Januari 1947	f. 1.757,43
per 1 Januari 1948	" 2.159,93
per 1 Januari 1949	" 3.076,03
per 1 Januari 1950	" 3.260,61
per 1 Januari 1951	" 3.410,61
per 1 Januari 1952	" 3.643,94
per 1 Januari 1953	" 3.833,94

Betreft een aantal dividendopbrengsten, welke door depôtverwijzing abusievelijk niet aan de onderhavige erven waren afgerekend, alsmede de dividenden op ten onrechte verkochte fondsen. In het jaar 1953 vond volledige afwikkeling plaats.

Ph. Vos te Amsterdam

per 1 Januari 1946	nihil
per 1 Januari 1947	f. 91,84
per 1 Januari 1948	" 91,49
per 1 Januari 1949	" 102,07
per 1 Januari 1950	" 110,51
per 1 Januari 1951	" 113,03
per 1 Januari 1952	" 137,19
per 1 Januari 1953	" 155,93

Betreft door tekenaar dezès ontvangen netto-dividendopbrengsten van de bij de Hollandsche Bank Unie N.V. gedeponeerde 2/10 cert.v.a. Intercontinental Rubber, alsmede een op 17 October 1947 ontvangen bedrag ad f. 2,35 van de Algemeene Bedrijfsvereniging voor Ziekengeldverzekering, uit hoofde van een tegoed uit het jaar 1942.

De in het jaar 1946 ingehouden 20 % voorheffing ad f. 23,58 is opgenomen in de actiefpost "DIVIDENDBELASTING".

Rijkspostspaarbank

per 1 Januari van de jaren 1946, 1947, 1948 en 1949	f. 2,57
per 1 Januari 1950, 1951, 1952 en 1953	nihil

Bij de Rijkspostspaarbank bleek op boekje no. 43892 ten name van Mevrouw A. Staal-Cohen nog een tegoed aanwezig te zijn van f. 2,85, welk bedrag op 27 December 1949 onder aftrek van kosten aan U werd overgemaakt.

Algemeene Bedrijfsvereniging voor Ziekengeldverzekering

per 1 Januari 1946 en 1947	f. 2,35
per 1 Januari van de volgende jaren	nihil

Voor toelichting op deze post menen wij U te mogen verwijzen naar de bovenstaande bespreking van de vordering op ondergetekende.

D. Jager, Huizen

per 1 Januari van de jaren 1946, 1947, 1948 en 1949	f. nihil
per 1 Januari 1950, 1951, 1952 en 1953	" 2,57

Zie voren sub "Rijkspostspaarbank".

Levensverzekeringsspolis A.O.F.

Onder dit hoofd is opgenomen het ontvangen voorschot ad f. 250,--.

N.V. EFFECTENKANTOOR SCHRETTEN & CO., AMSTERDAM

per 1 Januari van de jaren 1946, 1947 en 1948	nihil
per 1 Januari 1949	f. 3.175,08
per 1 Januari 1950	" 6.623,72
per 1 Januari 1951	" 4.191,03
per 1 Januari 1952	" 6.219,52
per 1 Januari 1953	" 9.647,23

De hierboven genoemde bedragen stemmen overeen met die, voorkomende op de van deze instelling ontvangen saldo-opgaven per de onderscheidenlijke data.

Voormelde bedragen vormen de saldi van de gecrediteerde dividenden, zowel van de in eigendom erkende, als van de geopponeerde effecten, onder aftrek van provisie en kosten, enige ontvangsten en gedebiteerde bedragen terzake van enkele verrichte betalingen.

Aangezien derhalve in de saldi de dividendopbrengsten van geopponeerde effecten zijn begrepen hebben wij in verband met reeds uitgesproken resp. te verwachten rechtsherstel gelijke bedragen sub "TE RESTITUEREN DIVIDENDEN", als passiefpost opgenomen. Tot op een bedrag van f. 1.057,84 na was per 1 Januari 1953 alles terugbetaald.

SCHADECLAIM HUISRAAD

per 1 Januari van de jaren 1946, 1947, 1948,
1949, 1950, 1951, 1952 en 1953 f. 5.040,--

Ter nadere toelichting op deze actiefpost verwijzen wij U naar hetgeen hieromtrent in het hoofdstuk "ALGEMEEN" sub "BIJ DE SCHADE-ENQUETE-COMMISSIE INGEDIENDE SCHADECLAIMS" werd vermeld.

SCHADECLAIM BEDRIJFSINVENTARIS

Bij de Schade-Enquête-Commissie te Amsterdam is een claim inzake de weggevoerde machines en inventaris nog in behandeling. Gezien de geringe omvang en de ouderdom van deze activa zal de bate slechts een gering bedrag kunnen uitmaken. In afwachting van de beslissing werd de post P.M. opgenomen.

DIVIDENDBELASTING

per 1 Januari 1946		nihil
per 1 Januari 1947 en 1948	f.	23,58
per 1 Januari 1949	"	61,08
per 1 Januari 1950	"	113,32
per 1 Januari 1951	"	157,27
per 1 Januari 1952	"	207,97
per 1 Januari 1953	"	261,07

Betreft ingehouden dividendbelasting en 20 % voorheffing op dividendopbrengsten zowel van de in eigendom erkende, als van de geopponeerde effecten. Wij merken hierbij nog op, dat de berekening van het door de Heer Is. Staal terug te ontvangen bedrag gebaseerd werd op de bruto-dividendopbrengsten.

ACHTERSTALLIGE EN VERVALLEN DIVIDENDEN

per 1 Januari 1946	f.	1.659,30
per 1 Januari 1947	"	784,80
per 1 Januari 1948	"	1.180,80
per 1 Januari 1949	"	1.487,--
per 1 Januari 1950	"	90,--
per 1 Januari 1951	"	97,07
per 1 Januari 1952 en 1953		nihil

Voor een specificatie van de per de bovenvermelde data opgenomen bedragen wegens achterstallige en vervallen dividenden van in eigendom erkende fondsen, verwijzen wij U naar de aan dit rapport toegevoegde bijlage 4 "SPECIFICATIE DER ACHTERSTALLIGE EN VERVALLEN DIVIDENDEN PER 1 JANUARI VAN DE JAREN 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 EN 1953".

AANDELEN IN ONVERDEELDE BOEDELS

Per 1 Januari van de jaren
1946 t/m 1953 f. 4.460,-- + P.M.

Tengevolge van het overlijden van de Heer en Mevrouw Mozes Simon Staal/Rosalie Trijtzel, de ouders van de Heer Isaac Staal, alsmede het overlijden van de Heer en Mevrouw Philip Nathan/Judic Witteboon, de ouders van Mevrouw Anna Staal-Nathan (ook genaamd Cohen), vervielen alle eigendommen en rechten van genoemde echtparen aan de erven Isaac Staal.

Van de Onderlinge Verzekerings Maatschappij "Uitkeeringsfonds bij Overlijden van den Subsidiary High Court Nederland-België der Ancient Order of Foresters", werd bovendien nog ontvangen f. 250,-- als voorschot op de uitkering tengevolge van het overlijden van de Heer Isaac Trijtzel, een broeder van Mevrouw Rosalie Staal-Trijtzel.

Resumerende is de situatie als volgt:

Boedels M.S. Staal - R. Trijtzel

Voorschot op polis A.O.F.	f.	250,--	
Huisraadschade	"	1.500,--	
Vordering L.V.V.S. 40 % van f. 24,52	"	10,--	f. 1.760,--

Boedel Ph. Nathan - J. Witteboon

Huisraadschade	f.	2.425,--	
Vordering L.V.V.S., 40 % van f. 61,48	"	25,--	" 2.450,--

Boedel I. Trijtzel

Voorschot op polis A.O.F.	"	250,--	
---------------------------	---	--------	--

Totaal	f.	4.460,--	
--------	----	----------	--

In verband met de mogelijkheid van slot-uitkeringen op de polissen van de Ancient Order of Foresters hebben wij de post "AANDELEN IN ONVERDEELDE BOEDELS" verantwoord met f. 4.460,-- + P.M.

SIERADEN ETC.

per 1 Januari van de jaren 1946 t/m 1953 f. 100,--

Enige zilveren en verzilverde sieraden en gebruiksvoorwerpen, welke na de oorlog konden worden opgespoord, werden in bewaring gegeven aan het Accountantskantoor Ph. Vos te Amsterdam. De waarde werd (nog) niet door een makelaar getaxeerd, zulks in verband met de geringe omvang en het weinige aanzien van deze voorwerpen.

PASSIVA

INKOMSTENBELASTING 1941 en 1942,

ONDERNEMINGSBELASTING 1942 en 1943

per 1 Januari van de jaren 1946, 1947, 1948,		
1949 en 1950	"	f. 4.847,15
per 1 Januari 1951 e.v.		nihil

De nog te betalen Inkomstenbelasting en Ondernemingsbelasting over de inkomsten resp. winsten der jaren 1941 en 1942, waarvoor de aanslagen

in totaal werden vastgesteld op f. 4.847,15 werd op 21 Februari 1950 voldaan.

VERMOGENSAANWASBELASTING

per 1 Januari van de jaren 1946 t/m 1953 f. 4.000,--

Betreft het door ons globaal berekende bedrag verschuldigd over de aanwas van het vermogen van thans wijlen de Heer I. Staal over de periode 1 Mei 1940 - 11 Juni 1943.

SUCCESSIERECHTEN

per 1 Januari van de jaren 1946 t/m 1953 P.M.

Hiermede worden aangegeven de nog lopende verplichtingen wegens successierechten, verschuldigd uit hoofde van de vererving der diverse boedels.

TE RESTITUEREN DIVIDENDEN

per 1 Januari 1946	nihil
per 1 Januari 1947	f. 576,12
per 1 Januari 1948	" 898,62
per 1 Januari 1949	" 1.174,46
per 1 Januari 1950	" 2.592,78
per 1 Januari 1951	" 3.375,68
per 1 Januari 1952	" 3.202,92
per 1 Januari 1953	" 1.057,84

Onder dit hoofd werden gepassiveerd de bij rechtsherstel te restitueren netto-dividenden. Doordat vóór 1 Januari 1953 reeds voor vrijwel alle geopponeerde fondsen rechtsherstel had plaats gevonden, daalde de schuld per die datum tot f. 1.057,84 (betrekking hebbende op 2/10 c.v.a. Standard Brands, alsmede f. 1.000,-- aand. Kon.Java-China-Paketaart)

VERSCHULDIGDE KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD KINDEREN (1947 - 1952)

per 1 Januari 1946	nihil
per 1 Januari 1947	f. 850,--
per 1 Januari 1948	" 2.675,--
per 1 Januari 1949	" 4.985,30
per 1 Januari 1950	" 7.213,10
per 1 Januari 1951	" 9.600,26
per 1 Januari 1952	" 12.058,32
per 1 Januari 1953	" 15.680,72

De bedragen, welke aanvankelijk, n.l. tot 1 Februari 1948 door de Stichting O.P.K., nadien door de afdeling Oorlogspleegkinderen van de Dienst Sociale Zaken der Gemeente Amsterdam, voor levensonderhoud der kinderen Staal werden uitbetaald aan de Stichting Le-Ezrath Ha-Jeled te Amsterdam, ten behoeve van de S.A. Rudelsheimstichting, zullen in verband met de grootte van de vermogens der kinderen waarschijnlijk moeten worden terugbetaald. Om deze reden werden de ontvangen bedragen als schuld aangemerkt.

Ph. VOS TE AMSTERDAM

per 1 Januari 1946	f. 5.282,--
per 1 Januari der jaren 1947 t/m 1953	" 6.036,20

Gedurende het tijdvak 20 Mei 1943 tot en met medio Juli 1946 waren de kinderen Staal opgenomen in het kindertehuis van Mevrouw D.H. van Woerden-Vingerhoets te Soest. Als vergoeding hiervoor werd door ondergetekende betaald:

in het tijdvak 20/5'43 - 20/11'45	f. 500,--	per kwartaal is	f. 5.000,--
" " " 20/11'45 - 20/7'46	" 120,--	per maand is	" 960,--
" de maand October 1945	wegens extra uitgaven		" 42,--
" " " Juni 1946	" " "		" 34,20
			<u>f. 6.036,20</u>

KOSTEN VAN VERMOGENSBEHEER EN RECHERCHE

per 1 Januari 1946	nihil
per 1 Januari 1947	" f. 500,--
per 1 Januari 1948	" 1.000,--
per 1 Januari 1949	" 1.500,--
per 1 Januari 1950	" 2.000,--
per 1 Januari 1951	" 2.500,--
per 1 Januari 1952	" 3.000,--
per 1 Januari 1953	" 3.500,--

Betreft het begrote honorarium wegens werkzaamheden verricht door ons kantoor in de periode Mei 1945 t/m 31/12'52, alsmede in dat tijdvak gedane verschotten.

NAOORLOGSE FISCALE SCHULDEN

per 1 Januari 1946 en alle volgende jaren P.M.

In verband met de onzekerheid omtrent de juiste grootte van het vermogen van elk der kinderen Staal, zulks als gevolg van de nog niet vastgestelde successierechten, het nog niet volledig bekend zijn der aandelen in onverdeelde boedels etc., hebben wij de naoorlogse fiscale verplichtingen pro memorie opgenomen. Deze betreffen relatief onbelangrijke bedragen wegens Inkomsten- en Vermogensbelasting.

OVERZICHT VAN DE BATEN EN LASTEN OVER DE JAREN
1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951 EN 1952

BATEN

Dividend-opbrengsten

1946	f. 1.299,21
1947	" 80,--
1948	" 916,57
1949	" 2.328,70
1950	" 1.885,72
1951	" 2.467,78
1952	" 2.004,87

Voor een specificatie van deze bedragen verwijzen wij U naar bijlage 5 van dit rapport.

LASTEN

1946	f.	2,48
1947	"	2,70
1948	"	74,55
1949	"	53,12
1950	"	57,69
1951	"	98,18
1952	"	212,12

Onder dit hoofd hebben wij de kosten opgenomen, welke voor verzilvering van dividendbewijzen in rekening werden gebracht, alsmede enkele andere op het vermogen drukkende lasten.

VERGELIJKING VAN HET VERMOGEN PER
1 JANUARI 1946 MET DAT PER 1 JANUARI 1953

Vermogen per 1 Januari 1946	f.	18.516,22 ± P.M.
<u>Bij: Batig saldo conform de totaal-recapitulatie der Baten en Lasten voorkomende op bijlage 2 van dit rapport</u>	"	10.646,23
Hogere waardering van de effecten, die zowel per 1 Januari 1946 als per 1 Januari 1953 aanwezig waren		23.674,--
Koersverschil bij verkoop van 2/10 c.v.a. pref. Kansas City Southern	"	883,40
Hogere waardering vordering L.V.V.S.	"	2.724,--
Voordelig verschil tussen ontvangen en terugbetaalde dividenden van geopponeerde effecten	"	210,52
	f.	56.654,37 ± P.M.
<u>Af: Per 1 Januari 1946 geactiveerde dividenden, welke nadien als baten werden aangemerkt</u>	f.	1.659,30
Kosten van levensonderhoud kinderen		
Staal:		
periode Januari/Juli 1946	"	754,20
periode Juli 1946 t/m December 1952	"	15.680,72
Kosten van vermogensbeheer en recherche 1946/52	"	3.500,--
Verklaring van erfrecht (Notaris West)	"	41,20
	"	21.635,42
Vermogen per 1 Januari 1953	f.	35.018,95 ± P.M.

Ons tot het verstrekken van nader gewenste inlichtingen gaarne bereid verklarende verblijven wij,

Hoogachtend,
ACCOUNTANTSKANTOOR Ph. VOS

w.g. Ph.Vos.

Amsterdam, 9 Februari 1954

Voor copie-rapport-conform
ACCOUNTANTSKANTOOR Ph. VOS

Ru/Sch/Mo/V-St.13-540209022-Sp.

De heer en Mevrouw I. Staal/Nathan (Cohen)
huwelijksgewoond hebbende Plantage
Widdergracht 87hs te Amsterdam

OVERZICHT VAN DE GROOTTE EN DE SAMENSTELLING VAN HET VERMOGEN
PER 1 JANUARI VAN DE JAREN 1946, 1947, 1948 EN 1949

ACTIVA	1 Januari 1946	1 Januari 1947	1 Januari 1948	1 Januari 1949
<u>Effecten</u>	f. 17.903,--	f. 19.365,--	f. 22.332,--	f. 20.503,--
<u>Vorderingen</u>				
L.V.V.S., Amsterdam (nom.f.7.782,49)	f. 3.113,--	f. 3.113,--	f. 3.113,--	f. 3.113,--
Erven A. Blom, Amsterdam	" 115,15	" 115,15	" 115,15	" 115,15
Claim onafgerekende dividenden	" --,--	" 1.757,43	" 2.159,93	" 3.076,03
Ph. Vos, Amsterdam	" --,--	" 91,84	" 91,49	" 102,07
Rijkspostspaarbank	" 2,57	" 2,57	" 2,57	" 2,57
Algemene Bedrijfs-verg.voor Ziekengeldverz.	" 2,35	" 2,35	" --,--	" --,--
Levensverzekeringpolis A.O.F.	" 250,--	" 250,--	" 250,--	" 250,--
	" 3.483,07	" 5.332,34	" 5.732,14	" 6.658,82
<u>N.V. effectenkantoor Schretlen & Co., Amsterdam</u>	" --,--	" --,--	" --,--	" 3.175,08
<u>Schadeclaim Huisraad</u>	" 5.040,--	" 5.040,--	" 5.040,--	" 5.040,--
<u>Schadeclaim Bedrijfsinventaris</u>	" P.M.	" P.M.	" P.M.	" P.M.
<u>Dividendbelasting</u>	" --,--	" 23,58	" 23,58	" 61,08
<u>Achterstallige en vervallen dividenden</u>	" 1.659,20	" 784,80	" 1.183,80	" 1.487,--
<u>Aandelen in Onverdeelde Boedels</u>	" 4.460,--	" 4.460,--	" 4.460,--	" 4.460,--
	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.
<u>Sieraden etc.</u>	" 100,--	" 100,--	" 100,--	" 100,--
Totaal Activa	f. 32.645,37	f. 35.105,72	f. 38.868,52	f. 41.484,98
	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.
<u>PASSIVA</u>				
Inkomstenbelasting 1941/2)	f. 4.847,15	f. 4.847,15	f. 4.847,15	f. 4.847,15
Ondernemingsbelasting 1942/3)	" 4.000,--	" 4.000,--	" 4.000,--	" 4.000,--
Vermogensaanwasbelasting (taxatie)	" P.M.	" P.M.	" P.M.	" P.M.
Successierechten	" --,--	" 576,12	" 898,62	" 1.174,46
Te restitueren dividenden	" --,--	" 850,--	" 2.675,--	" 4.985,30
Verschuldigde kosten van levensonderhoud kinderen (1946 - 1948)	" 5.282,--	" 6.036,20	" 6.036,20	" 6.036,20
Ph. Vos, Amsterdam	" --,--	" 500,--	" 1.000,--	" 1.500,--
Kosten van vermogensbeheer en recherche	" P.M.	" P.M.	" P.M.	" P.M.
Naoorlogse fiscale schulden	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--
Totaal Passiva	" 14.129,15	" 16.809,47	" 19.456,97	" 22.543,11
	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.
Zuiver Vermogen	f. 18.516,22 ± P.M.	f. 18.296,25 ± P.M.	f. 19.411,55 ± P.M.	f. 18.941,87 ± P.M.

De Heer en Mevrouw I. Staal/Nathan (Cohen)
 Laatstelijk gewoond hebbende Plantage
 Muidergracht 87ns te Amsterdam

OVERZICHT VAN DE GROOTTE EN DE SAMENSTELLING VAN HET VERMOGEN
 PER 1 JANUARI VAN DE JAREN 1950, 1951, 1952 EN 1953.

	1 Januari 1950	1 Januari 1951	1 Januari 1952	1 Januari 1953
ACTIVA				
Effecten	f. 27.494,50	f. 35.292,50	f. 42.548,—	f. 39.439,—
Vorderingen				
L.V.V.S., Amsterdam (nom.f.7.782,49)	f. 3.113,—	f. 4.280,—	f. 4.280,—	f. 1.968,82
Erven A. Blom, Amsterdam	" 115,15	" 115,15	" 115,15	" 115,15
Claim onafgerekende dividenden	" 3.260,61	" 3.410,61	" 3.643,94	" 3.833,94
Ph. Vos, Amsterdam	" 110,51	" 113,03	" 137,19	" 155,93
D. Jager, Huizen	" 2,57	" 2,57	" 2,57	" 2,57
Levensverzekeringpolis A.O.F.	" 250,—	" 250,—	" 250,—	" 250,—
	" 6.851,84	" 6.171,36	" 8.428,85	" 6.346,41
N.V. Effectenkaatoor Schretlen & Co., Amsterdam	" 6.623,72	" 4.191,03	" 6.219,52	" 9.647,23
Schadeclaim Huisraad	" 5.040,—	" 5.040,—	" 5.040,—	" 5.040,—
Schadeclaim Bedrijfsinventaris	" P.M.	" P.M.	" P.M.	" P.M.
Dividendbelasting	" 113,32	" 157,27	" 207,97	" 261,07
Achterstallige en vervallen dividenden	" 90,—	" 97,07	" —,—	" —,—
Aandelen in Onverdeelde Boedels	" 4.460,—	" 4.460,—	" 4.460,—	" 4.460,—
	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.
Sieraden etc.	" 100,—	" 100,—	" 100,—	" 100,—
Totaal Activa	f. 50.773,38	f. 57.509,23	f. 67.004,34	f. 65.293,71
	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.
PASSIVA				
Inkomstenbelasting 1941/2)	f. 1.847,15	f. —,—	f. —,—	f. —,—
Ondernemingsbelasting 1942/3)	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—
Vermogensaanwasbelasting (taxatie)	" 4.000,—	" 4.000,—	" 4.000,—	" 4.000,—
Successierechten	" P.M.	" P.M.	" P.M.	" P.M.
Te restitueren dividenden	" 2.592,78	" 3.375,68	" 3.202,92	" 1.057,84
Verschuldigde kosten van levensonderhoud kinderen (1946 - 1952)	" 7.213,10	" 9.600,26	" 12.058,32	" 15.680,72
Ph. Vos, Amsterdam	" 6.036,20	" 6.036,20	" 6.036,20	" 6.036,20
Kosten van vermogensbeheer en recherche	" 2.000,—	" 2.500,—	" 3.000,—	" 3.500,—
Naoorlogse fiscale schulden	" P.M.	" P.M.	" P.M.	" P.M.
Totaal passiva	" 26.689,23	" 25.512,14	" 28.297,44	" 30.274,76
	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.	+ P.M.
Zuiver Vermogen	f. 24.084,15 ± P.M.	f. 31.997,09 ± P.M.	f. 38.706,90 ± P.M.	f. 35.018,95 ± P.M.

Heer en Mevrouw Staal/Nathan (Cohen)
 vastgesteld gewoond hebbende Plantage
 de Vroeghergracht 87hs. te Amsterdam

OVERZICHT VAN DE BATEN EN LASTEN OVER DE JAREN
 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951 EN 1952

	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	TOTAAL
<u>BATEN</u>								
Dividendopbrengsten	f. 1.299,21	f. 80,--	f. 916,57	f. 2.328,70	f. 1.885,72	f. 2.467,78	f. 2.004,87	f. 10.982,85
Renten	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" 72,81	" 91,41	" 164,22
	f. 1.299,21	f. 80,--	f. 916,57	f. 2.328,70	f. 1.885,72	f. 2.540,59	f. 2.096,28	f. 11.147,07
<u>LASTEN</u>								
	" 2,48	" 2,70	" 74,55	" 53,12	" 57,69	" 98,18	" 212,12	" 500,84
BATIG SALDO	f. 1.296,73	f. 77,30	f. 842,02	f. 2.275,58	f. 1.828,03	f. 2.442,41	f. 1.884,16	f. 10.646,23
Betaalde dividendbelasting	f. 23,58	f. --,--	f. 37,50	f. 52,24	f. 43,95	f. 50,70	f. 53,10	f. 261,07

er en Mevrouw Staal/Nathan (Cohen)
stelijk gewoond hebbende Plantage
ergraecht 87 hs te Amsterdam

Bijlage 3 behorende bij ons
rapport d.d. 9 Februari 1954

SPECIFICATIE DER EFFECTEN PER 1 JANUARI VAN DE JAREN
1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 EN 1953

	1 Januari 1946	1 Januari 1947	1 Januari 1948	1 Januari 1949	1 Januari 1950	1 Januari 1951	1 Januari 1952	1 Januari 1953
f. 2/1.000,-- pref.aand. Banda	f. 764,--	f. 640,--	f. 920,--	f. 860,--	f. 640,--	f. 340,--	f. 180,--	f. 120,--
" 1.000,-- aand. Hagemeyer & Co.	" 666,--	" 800,--	" 1.130,--	" 1.360,--	" 1.080,--	" 1.050,--	" 990,--	" 980,--
" 3/1.000,-- aand. Modajac Cult. Mij.	" 720,--	" 570,--	" 990,--	" 1.260,--	" 1.260,--	" 1.140,--	" 810,--	" 240,--
" 1.000,-- aand. Alg. Kunstzijde Unie	" 1.173,--	" 1.380,--	" 1.720,--	" 1.600,--	" 1.870,--	" 1.710,--	" 1.590,--	" 1.490,--
" 1.000,-- aand. Ruhaak & Co.	" 613,--	" 540,--	" 650,--	" 1.030,--	" 940,--	" 750,--	" 960,--	" 1.000,--
f. 2/1.000,-- aand. Zélander	" 1.564,--	" 1.520,--	" 2.440,--	" 2.120,--	" 2.000,--	" --,--	" --,--	" --,--
" 1.000,-- aand. Heybroek-Zelander	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" 1.250,--	" 1.100,--	" 1.100,--
" 6/ 100,-- aand. Heybroek-Zelander	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" 750,--	" 660,--	" 660,--
" 10/ 100,-- aand. Sarakreek	" 430,--	" 410,--	" 420,--	" 360,--	" 270,--	" 170,--	" 270,--	" 250,--
" 16/ 225,-- aand. Gaboes Petr. Mij.	" 768,--	" 612,--	" 684,--	" 720,--	" 540,--	" 432,--	" 432,--	" 432,--
St. 2 actions Vorstenlanden	" 20,--	" 18,--	" 18,--	" 18,--	" 10,--	" 6,--	" 4,--	" 2,--
f. 750,-- aand. Banjoewangi Thee & R.	" 206,--	" 225,--	" 165,--	" 135,--	" 165,--	" 202,50	" 180,--	" 105,--
" 1.000,-- aand. Deli Spoor	" 453,--	" 410,--	" 590,--	" 650,--	" 500,--	" 300,--	" 410,--	" 340,--
" 2/1.000,-- aand. Semarang-Cheribon	" 230,--	" 240,--	" 180,--	" 240,--	" 160,--	" 60,--	" 40,--	" 40,--
1/10 c.v.a. Republic Steel	" 640,--	" 725,--	" 650,--	" 650,--	" 874,--	" 1.672,--	" 1.748,--	" 1.748,--
5/10 c.v.a. Tennessee Corp.	" 1.895,--	" 2.000,--	" 2.000,--	" 1.875,--	" 3.230,--	" 4.750,--	" 7.410,--	" 8.360,--
1/10 c.v.a. Studebaker	" 522,--	" 550,--	" 525,--	" 525,--	" 912,--	" 1.178,--	" 1.368,--	" 1.406,--
2/10 c.v.a. Cities Service	" 1.092,--	" 1.400,--	" 2.000,--	" 2.300,--	" 5.396,--	" 6.688,--	" 8.740,--	" 7.296,--
1/10 c.v.a. Shell Union Oil	" 736,--	" 800,--	" 875,--	" 950,--	" 1.482,--	" 2.128,--	" 2.774,--	" 2.736,--
3/10 c.v.a. Tide Water Ass. Oil	" 1.353,--	" 1.575,--	" 1.725,--	" 1.650,--	" 2.622,--	" 4.332,--	" 5.130,--	" 5.016,--
2/10 c.v.a. Interc. Rubber	" 308,--	" 300,--	" 100,--	" 50,--	" 47,50	" 228,--	" 304,--	" 228,--
2/10 c.v.a. Illinois Central	" 996,--	" 1.300,--	" 1.550,--	" 1.550,--	" 2.508,--	" 4.408,--	" 4.560,--	" 3.230,--
2/10 c.v.pref.a. Kansas City Southern	" 2.138,--	" 2.700,--	" 2.500,--	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--
2/10 c.v.a. Canadian Pacific	" 616,--	" 650,--	" 550,--	" 600,--	" 988,--	" 1.748,--	" 2.888,--	" 2.660,--
	f. 17.903,--	f. 19.365,--	f. 22.332,--	f. 20.503,--	f. 27.494,50	f. 35.292,50	f. 42.548,--	f. 39.439,--

er en Mevrouw Staal/Nathan (Cohen),
 stelijk gewoond hebbende Plantage
 gracht 87 hs te Amsterdam.

SPECIFICATIE DER ACHTERSTALLIGE EN VERVALLEN DIVIDENDEN PER 1 JANUARI VAN DE JAREN
 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 EN 1953

	<u>1 Januari 1946</u>	<u>1 Januari 1947</u>	<u>1 Januari 1948</u>	<u>1 Januari 1949</u>	<u>1 Januari 1950</u>	<u>1 Januari 1951</u>	<u>1 Januari 1952</u>	<u>1 Januari 1953</u>
Achterstallige en vervallen dividenden <u>van in eigendom erkende fondsen</u>								
f. 1.000,— Algemene Kunstzijde Unie	f. 80,—	f. 80,—	f. —,—	f. —,—	f. —,—	f. —,—	f. —,—	f. —,—
" 1.000,— aand. Ruhaak & Co.	" 70,—	" 80,—	" 90,—	" 90,—	" 90,—	" —,—	" —,—	" —,—
1/10 c.v.a. Republic Steel	" 119,70	" 37,10	" 72,—	" 88,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—
5/10 c.v.a. Tennessee Corp.	" 472,50	" 185,50	" 315,—	" 365,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—
1/10 c.v.a. Studebaker	" 22,50	" 18,50	" 27,—	" 49,—	" —,—	" 39,59	" —,—	" —,—
2/10 c.v.a. Cities Service	" —,—	" —,—	" 54,—	" 198,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—
1/10 c.v.a. Shell Union Oil	" 126,—	" 55,60	" 94,50	" 133,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—
3/10 c.v.a. Tide Water Ass.Cil	" 264,60	" 111,30	" 164,70	" 204,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—
2/10 c.v.a. Interc. Rubber	" 126,—	" 12,30	" 21,60	" 8,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—
2/10 c.v.a. Illinois Central	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—	" 57,48	" —,—	" —,—
2/10 c.v.a. pref. Kansas City	" 378,—	" 204,—	" 342,—	" 352,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—
	<u>f. 1.659,30</u>	<u>f. 784,20</u>	<u>f. 1.180,80</u>	<u>f. 1.487,—</u>	<u>f. 90,—</u>	<u>f. 97,07</u>	<u>f. —,—</u>	<u>f. —,—</u>

de Heer en Mevrouw I. Staal/Nathan (Cohen)
 staatselijk gewoond hebbende Plantage
 ondergracht 87 hs. te Amsterdam

Bijlage 5 behorende bij ons
 rapport d.d. 9 Februari 1954

SPECIFICATIE DER DIVIDENDOPBRENGSTEN OVER DE JAREN
 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951 EN 1952

		1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	TOTAAL
<u>Dividendopbrengst van in eigendom erkende effecten</u>									
f.	1.000,--	aand. Deli Spoorweg Mij.	f. --,--	f. --,--	f. --,--	f. --,--	f. 30,--	f. 30,--	f. 60,--
"	1.000,--	aand. Hagemeyer & Co.	" --,--	" --,--	" 111,25	" 94,58	" 90,--	" 143,33	" 529,16
"	1.000,--	aand. Alg. Kunstzijde Unie	" --,--	" --,--	" 150,--	" 70,--	" 75,--	" 134,--	" 519,--
"	1.000,--	aand. Ruhaak & Co.	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" 90,--	" 90,--	" 270,--
"	2/1.000,--	aand. Zélander	" --,--	" 80,--	" 100,--	" 184,--	" --,--	" --,--	" 364,--
"	1.000,--	aand. Heybroek-Zelander	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" 80,--	" 90,--	" 250,--
"	6/100,--	aand. Heybroek-Zelander	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" 48,--	" 48,--	" 150,--
"	1/10	c.v.a. Republic Steel	" 106,07	" --,--	" 36,52	" 124,51	" 154,18	" 143,10	" 691,49
"	5/10	c.v.a. Tennessee Corp.	" 394,15	" --,--	" 153,15	" 488,35	" 292,40	" 379,40	" 2.076,60
"	1/10	c.v.a. Studebaker	" 13,59	" --,--	" 18,07	" 80,06	" 105,97	" 110,81	" 447,12
"	2/10	c.v.a. Cities Service	" --,--	" --,--	" --,--	" 264,--	" 430,80	" 673,20	" 1.368,20
"	1/10	c.v.a. Shell Union Oil	" 99,75	" --,--	" 39,78	" 147,96	" 119,24	" 111,23	" 613,25
"	3/10	c.v.a. Tide Water Ass. Oil	" 231,75	" --,--	" 89,52	" 318,78	" 180,21	" 234,15	" 1.242,75
"	2/10	c.v.a. Interc. Rubber	" 117,90	" --,--	" 12,68	" 9,04	" 4,42	" 25,34	" 183,32
"	2/10	c.v.a. Illinois Central	" --,--	" --,--	" --,--	" --,--	" 142,48	" 189,92	" 332,16
"	2/10	c.v.a. pref. Kansas City Southern	" 336,--	" --,--	" 199,60	" 233,40	" --,--	" --,--	" 769,--
"	2/10	c.v.a. Canadian Pacific	" --,--	" --,--	" --,--	" 314,02	" 73,02	" 105,30	" 583,74
f.	1.299,21		f. 80,--	f. 916,57	f. 2.328,70	f. 1.885,72	f. 2.467,78	f. 2.004,87	f. 10.982,85

Dividendopbrengst geopponeerde effecten

f.	1.000,--	aand. Java-China-Japan lijn	f. --,--	f. 322,50	f. 90,--	f. 90,--	f. 60,--	f. 90,--	f. 100,--	f. 752,50
"	6/10	c.v.a. Standard Brands	" 104,22	" --,--	" --,--	" 431,52	" 69,--	" neg. 131,36	" neg. 168,04	" --,--
"	1/10	c.v.a. West. Union	" --,--	" --,--	" 4,80	" 208,24	" 227,52	" 273,76	" neg. 714,32	" --,--
"	2/10	c.v.a. Wilson & Co.	" --,--	" --,--	" 29,12	" 171,08	" 63,34	" 63,26	" neg. 326,80	" --,--
"	2/10	c.v.a. Shell Union Oil	" 199,50	" --,--	" 79,56	" 295,92	" 238,48	" 222,46	" neg. 1035,92	" --,--
"	2/10	c.v.a. Tide Water Ass. Oil	" 154,50	" --,--	" 53,68	" 212,52	" 120,14	" neg. 545,84	" --,--	" --,--
"	2/10	c.v.a. Interc. Rubber	" 117,90	" --,--	" 12,68	" 9,04	" 4,42	" neg. 144,04	" --,--	" --,--
f.	576,12		f. 322,50	f. 275,84	f. 1.418,32	f. 782,90	f. neg. 172,76	f. neg. 2145,08	f. 1.057,84	

Bijlage 2

**Rapport Le-Ezrath Ha-Jeled
13 juni 1962**

PHILIP STAAL

Philip Ph. Staal

Geboren : 13 juni 1941 te Amsterdam
 Meerderjarig : 13 juni 1962
 Voogdij : "S.A. Rudelsheim-Stichting" bij beschikking
 der Arr.-Rechtbank te Amsterdam dd. 30.1.1948
 Toez. voogdij: Ph. Vos, Rubensstraat 90, Amsterdam, bij
 bovengenoemde beschikking.

STAAT VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

Ontvangsten

Nalatenschappen

Aandeel uitkering	huisraadschade ouders (I. Staal-A. Nathen)	f	1.746,--	NMB, RPS
id.	rente	"	351,26	NMB
id.	aanvullende huisraadschade	"	774,50	RPS
id.	bedrijfschade plus rente	"	70,43	Twbk
id.	huisraadschade grootouders moederszijde			
id.	(Ph. Nathen-J. Witteboon)	"	1.213,--	NMB
id.	rente	"	297,44	NMB
id.	huisraadschade grootouders vaderszijde			
id.	(M.S. Staal-R. Trijtel)	"	750,--	NMB
id.	rente	"	189,07	NMB
id.	nalatenschap I. Trijtel	"	125,--	RPS
id.	idem	"	176,30	RPS
id.	idem	"	261,--	RPS
id.	idem	"	1.578,03	Twbk
id.	idem	"	1.225,59	Twbk
id.	idem	"	2.407,96	Twbk
id.	idem	"	125,--	RPS
id.	idem	"	176,30	RPS
id.	idem	"	6,16	Twbk
id.	idem	"	9,23	Twbk
id.	idem	"	4,37	Twbk
id.	idem	"	2,--	RPS
id.	idem	"	3.217,30	Twbk
id.	idem	"	3.093,52	Twbk
id.	idem	"	117,--	RPS
id.	idem	"	1.027,06	RPS
				f 18.243,52

1102 77
1014 53
X
✓

Dividend

Canadian Pacific Railway	f	416,23	Twbk	
Tidewater Associated Oil	"	23,64	"	
Studebaker Corp.	"	6,30	"	
Cities Service	"	1.433,45	"	
Illinois Central Railway	"	1.369,34	"	
Shell Oil Company	"	514,64	"	
Tennessee Corp.	"	3.643,85	"	
Keybrook Islander	"	988,--	"	
A. K. U.	"	911,--	"	
Kuisk	"	70,--	"	
Ragereyer	"	341,25	"	
Republic Steel Corp.	"	691,28	"	
Heli Spoorweg Maatschappij	"	10,--	"	
Modjoc Cultuur Maatschappij	"	2,20	"	
				f 10.421,18

Transporteren

f 29.364,70

Ontvangsten

f 29.364,70

Coupons

f 1/1000,-	3 % Investeringscert. Nederland	f 255,-	TwBk	
" 4/1000,-	3 % Nederlandsch-Indië 1937	" 1.290,-	"	
" 1500,-	3 % Nederland 1962/64	" 421,25	"	
** 2300,-	2 1/2 % Grootboek Nederland	" 0,32	"	
" 2/1000,-	4 1/2 % Nederland 1958	" 270,-	"	
" 3500,-	4 1/2 % Nederland 1959	" 297,50	"	
" 4/1000,-	4 1/2 % Bank voor Nederlandse Gemeenten 1959	" 360,-	"	
" 3/1000,-	4 1/2 % Nederland 1960	" 127,50	"	" 3.021,57

Rente

Nederlandsche Middenstands Spaarbank over 1952/1955	f 104,46	
Rijkspostspaarbank over 1952/1961	" 799,17	
Bankrente	" 5,30	" 908,93

Effecten

Verkopen (bijlage 1)	f 4.899,93	TwBk	
1/2 opbrengst idem (idem)	" 5.615,30	"	
1 claim Heybroek Zélander	" 198,15	"	
1 id. idem	" 86,33	"	
1 id. idem	" 40,77	"	
1 stock dividend Tidewater Associated Oil	" 143,73	"	
id. Stadsbaker Corp.	" 110,90	"	
2 id. Citiss Service	" 89,82	"	
1 id. idem	" 126,24	"	
1 id. idem	" 1,77	"	
2 id. idem	" 3,88	"	
2 claims Texas Instruments	" 3,69	"	
1 stock dividend Ruheak	" 82,69	"	
1 claim idem	" 12,28	"	
1 stock dividend idem	" 55,20	"	
1 claim A.K.U.	" 61,07	"	
1 id. id.	" 35,84	"	
1 gr. claim idem	" 100,50	"	
1 claim idem	" 9,74	"	
1 stock dividend Hagemeyer	" 29,43	"	
1 id. idem	" 228,78	"	
2 id. Shell Oil Cy.	" 342,-	"	
Geneel. stock dividend Tennessee Corp.	" 329,-	"	
id. idem	" 356,50	"	" 12.963,54

Restituties

Dividendbelasting	f 36,60	"	
Inkomstenbelasting	" 38,40	"	
Administratiekosten Jokos (broer)	" 31,-	"	" 106,-
Uitkering Sociale Verzekeringsbank		"	" 2.366,-

Transporteren

Transporteren

f 48.730,74

Transport

f 48.730,74

Uitgaven

Aankoop effecten (zie bijlage 1)
 Ploeggeld
 Accountantskosten
 Beheerskosten

f 25.474,31
 " 9.681,83
 " 1.092,—
 " 204,02

Belastingen

Dividendbelasting f 382,99
 Vermogens Aenwas Belasting " 1.922,50
 Inkomstenbelasting 1954 " 132,95
 idem 1955 " 78,30
 idem 1957 " 52,40
 Vermogensbelasting 1955 " 145,—
 idem 1956 " 112,—
 idem 1957 " 137,—
 idem 1958 " 108,—
 idem 1959 " 183,—
 idem 1960 " 240,—
 Inkomstenbelasting 1961 " 159,—
 A. O. W. 1957 " 129,—
 idem 1958 " 80,66
 idem 1959 " 98,—
 idem 1960 " 16,—
 idem 1962 " 81,20

" 4.058,—

Successie-memorie (ouders)
 Successierechten (id.)

" 128,50
 " 20,78

Administratiekosten Jokos

" 127,—

Doorbetaald aan broer sendaal Jokosuitkering nel. I. Staal

X " 1.546,76

3 Jokosclaims (1/2)

" 22,50

Fotokopieën (Jokos)

" 2,90

Verklaring van erfrecht (id.)

" 10,—

Vacantiegeld

" 525,—

Reis Israël

" 1.078,30

Inenting

" 5,—

Zak- en kleedgeld

" 420,—

Ziekenfondspremie jan./mei 1962

" 40,25

Aankoop fiets

" 178,—

Verzekering idem

" 26,57

Aankoop winterjas

" 100,—

id. studieboeken

" 109,39

Schoolgeld

" 61,—

Scooterles en examens

" 88,—

Bankkosten

" 744,25

f 48.730,74 f 45.744,36

" 2.986,38

Saldo geldmiddelen op 13 juni 1962

f 48.730,74 f 48.730,74

STAAT VAN HET VERMOGEN OP 13 JUNI 1962

Liquide middelen

De Twentsche Bank N.V.: rekening nr. 27973
Rijkspostspaarbankboekje Serie 462 64046
idem idem id. 47 63910

f 511,73
" 1.941,46 *Philip*
" 732,28 *Philip*

*1500
Fr. 100*

Schuld aan de S.A. Rudelsheim-Stichting

→ f 3.185,47
" 199,09

Saldo geldmiddelen op 13 juni 1962
(Zie Staat van ontvangsten en uitgaven)

f 2.986,38

Effecten

Zie bijlage I & depôt opgave Twentsche Bank

Vorderingen

Nalenschap L. Staal, boedelnotaris E. Spier, Westeinde 24, Amsterdam.
(voor 1/8 deel gerechtigd)

P.M.

Schulden

Accountantskosten
Zegels

SPECIFICATIE EFFECTENVERLOOP.

Bilago 1.

1. Uit nalatenschap I. Staal / A. Staal-Nathan
ontvangen:
1/2 aandeel van

aankoop-
bedrag

opbrengst
verkoop

verkoop

Saldo op 13 juni 1962
(zie opgave Twantsche Bank)

2/f. 1.000,-	pref. aand. Banda		
1/f. 1.000,-	aand. Hagemeyer & Co.	f. 833,62	
3/f. 1.000,-	" Modajar Cult. Mij.	" 3,64	
1/f. 1.000,-	" A.K.U.		
1/f. 1.000,-	" Rubaak & Co.	" 378,87	
		1/100(" 38,27	
1/f. 1.000,-	" Heybroek & Zelandier		
6/f. 100,-	" idem		
10/f. 100,-	" Sarakreek		
16/f. 225,-	" Gaboes Petr. Mij.		
st. 2	actions Vorstenlanden		
1/f. 750,-	aand. Banjoewangi Thee & Rubber	" 5,92	
1/f. 1.000,-	" Deli Spoor	" 39,99	
2/f. 1.000,-	" Semarang-Cheribon		
1/10	c.v.a. Republic Steel		
5/10	" Tennessee Corp.		
1/10	" Studebaker	" 223,42	
2/10	" Cities Service	1/10 " 1.149,66	
1/10	" Shell Union Oil		
	verwisselingskosten	f. 45,09	
6/10	" Tidewater Associated Oil	" 2.941,91	
2/10	" Intercont. Rubber (Texas Instr. Corp.)		
2/10	" Illinois Central		
2/10	" Canadian Pacific		

1/100(" 38,27

f. - ,43

1/f. 1.000,- pref. aand. Banda
"
"
zie hierna onder 3/

zie hierna onder 3.
3/f. 100,- a/ Heybroek & Zelandier + 1/100 uit stockdiv.
5/f. 100,- a/ Sarakreek
3/f. 225,- a/ Gaboes Petroleum

1/f. 1.000,- a/ Semarang-Cheribon
1/10 c.v.a. Republic Steel
10/10 c.v.a. Tennessee Corp.

2/10 en 2/1 " Cities Service

2/10 " Shell Union Oil

1/10 " Texas Instruments

2/10 " Illinois Central

1/10 " Canadian Pacific

2. Aankopen (incl. rente bij aankoop)

1/f. 1.000,-	3% Investeringscertificaten Ned.	f. 962,56	
1/f. 1.000,-	3% Nederland 1962/64	" 949,43	
2/f. 1.000,-	3% idem	" 1.778,31	
1/f. 500,-	3% idem	" 473,85	
1/f. 1.000,-	3% Ned. Indië 1937	" 961,93	
3/f. 1.000,-	3% idem	" 3.036,97	
4/f. 1.000,-	3% idem	" 3.710,63	
f. 2.300,-	2 1/2% N.W. Schuld	" 1.881,04	
2/f. 1.000,-	4 1/2% Nederland 1958	" 1.960,-	
4/f. 1.000,-	4 1/2% Bank v. Ned. Gemeenten	" 4.021,84	
3/f. 1.000,-	4 1/2% Nederland 1960	" 2.955,-	

f. 897,50 (lossing)

f. 1.993,-
" 1.909,-

3/f. 1.000,- 4 1/2% Nederland 1959
5/f. 100,- 4 1/2% Nederland 1959
6/f. 1.000,- 3% Ned. Indië 1937 II
2/f. 1.000,- 4 1/2% Nederland 1958
4/f. 1.000,- 4 1/2% Bank v. Ned. Gemeenten
3/f. 1.000,- 4 1/2% Nederland 1960

3. Overige aankopen: de helft van:

10/f. 100,-	aand. A.K.U.	" 1.435,64	
1 stockdividend	idem	" 235,33	
1/f. 1.000,-	aand. Heybroek Zelandier	" 954,66	
2/1	c.v.a. Cities Service	" 112,03	

(uit nalatenschap en aankoop)
11/f. 100,- aand. A.K.U.

1/f. 1.000,- " Heybroek & Zelandier (uit nalatenschap en aankoop)

f. 25.474,31

f. 5.615,30

f. 4.899,93

Specificatie Rijkspostspaarbankboekje Serie 462 nummer 64046

12. 5.52	Uitkering Foresters Nal. S. Trijtel	f 125,—	8.12.54	Overboeking aankoop effecten	f 1.000,—
2. 9.52	idem ouders	" 124,—		Girokosten idem	" 0,10
16. 3.53	Rente 1952	" 2,74			
	Aenvullende huisreedschede ouders (I. Staal)	" 774,50			
14. 8.53	Uitkering Foresters groot- ouders vaderszijde (M.S. Staal)	125,—			
8.12.54	Rente 1953	" 22,64			
12.11.55	id. 1954	" 26,15			
9.11.56	id. 1955	" 4,77			
10. 8.57	Nal. D. en L. van Tijn	" 4,37			
30. 8.57	Rente 1956	" 4,89			
2. 4.58	Uitkering Foresters M.S. Staal	" 176,30			
	Idem I. Staal	" 137,—			
4. 6.58	Rente 1957	" 5,16			
25. 6.58	Uitkering Foresters I. Trijtel	" 176,30			
31 .12.58	Nal. M. van Aalst	" 2,—			
12.11.59	Rente 1958	" 15,85			
2. 2.61	Nal. L. v. Tijn (Jokoe)	" 117,—			
7. 3.61	Rente 1959	" 21,78			
	id. 1960	" 22,44			
8. 2.62	id. 1961	" 26,61			
25. 5.62	Nal. Trijtel-Ketellapper (Jokoe)	" 1.027,06		Saldo	" 1.941,46
		f 2.941,56			f 2.941,56

Specificatie Rijkspostspaarbankboekje Serie 47 nummer 63910

1. 7.52	Uitkering huisreedschede ouders	f 300,—	31.12.59	Overboeking aankoop effecten	f 4.000,—
3.12.53	Rente 1952	" 4,50	9. 5.62	Pleeggeld	" 578,39
21. 7.54	id. 1953	" 7,29			
11. 5.55	Overboeking spaarboekje Ned. Middenstands Spaarbank	" 1.349,37			
	Rente 1954	" 7,46			
9.12.55	Overboeking van Twentsche Bank	" 2.365,52			
2.11.56	idem idem	" 649,64			
9.11.56	Rente 1955	" 37,67			
4. 6.58	id. 1956	" 99,64			
	id. 1957	" 118,58			
12.11.59	id. 1958	" 148,17			
1. 3.61	id. 1959	" 147,61			
	id. 1960	" 37,05			
8. 2.62	id. 1961	" 38,16		Saldo	" 732,28
		f 5.310,67			f 5.310,67

Specificatie boekje Nederlandsche Middenstands Spaarbank nr. 8857

21. 4.52	Saldo	f 1.510,44	27.11.52	Overboeking naar	
27.11.52	Rente 1952	" 17,61		boekje nr. 8859	f 1.528,05
		f 1.528,05			f 1.528,05
		=====			=====

Specificatie boekje Nederlandsche Middenstands Spaarbank nr. 8858

21. 4.52	Saldo	f 939,07	27.11.52	Overboeking naar	
27.11.52	Rente 1952	" 10,94		boekje nr. 8859	f 950,01
		f 950,01			f 950,01
		=====			=====

Specificatie boekje Nederlandsche Middenstands Spaarbank nr. 8859

21. 4.52	Saldo	f 1.797,26	28.11.52	Overboeking aankoop	f 3.500,--
27.11.52	Rente 1952	" 20,95		effecten	
	Overboeking saldo				
	boekje nr. 8857	" 1.528,05			
	idem nr. 8858	" 950,01			
8. 8.53	Overboeking van				
	Twentsche Bank	" 152,78			
10. 6.54	idem idem	" 345,36			
	Rente 1953	" 18,26			
	id. 1954	" 27,76	28. 4.55	Overboeking naar	
	id. 1955	" 8,94		RPSboekje 63910	f 1.349,37
		f 4.849,37			f 4.849,37
		=====			=====

Bijlage 3

**Brief JMW
2 augustus 1999**

afdeling: directie
datum: 2 augustus 1999
referentie: HV/rh/99.1713
betreft: Jokos

De heer M. Staal
Moshav Netaim
76870 Israël

Geachte heer Staal,

Uw brief inzake Jokos-claims heb ik via het Centraal Meldpunt Joodse Oorlogsclaims ontvangen. Het spijt mij dat u zo lang op antwoord hebt moeten wachten. Door de onthullingen in de laatste tijd is een stroom van verzoeken op ons afgekomen, waardoor bepaalde zaken - waaronder de beantwoording van uw schrijven - te lang is blijven liggen.

Het gaat in feite om twee zaken: de immateriële en de materiële schadevergoeding die vanuit Duitsland aan oorlogsvervolgden in Nederland is verstrekt.

De Westduitse regering heeft in 1960 voor immateriële schadevergoeding aan oorlogsvervolgden op grond van ras, geloof of levensovertuiging een bedrag van DM 125.000.000 ter beschikking gesteld aan de Nederlandse regering; de Nederlandse regering moest dat bedrag verdelen. Dit bedrag is verdeeld onder Joden, zigeuners, Jehova Getuigen, en onder illegale werkers die langer dan drie maanden gevangen hadden gezeten. Joden, zigeuners en Jehova Getuigen kregen gezamenlijk 55%, waarvan het grootste deel naar joodse oorlogsvervolgden ging. Een door de Nederlandse regering ingestelde commissie onder voorzitterschap van oud-premier Drees heeft een puntenstelsel ontwikkeld. Vervolgde joden kregen een bepaald aantal punten toegewezen: voor het dragen van een ster, verlies door een minderjarige van een ouder, gevangenschap in een concentratiekamp enzovoort. Op basis van die puntenverdeling is het totale bedrag verdeeld. Er is geen pot meer waaruit een soort nabetaling zou kunnen worden gedaan. Dit was een zaak tussen twee regeringen: de Nederlandse en de Westduitse. De Stichting Joods Maatschappelijk Werk stond daarbuiten. Wij beschikken ook niet over het zogenoemde Cadsu-II-archief. Dit archief ligt op het Ministerie van Financiën. Ik kan niet nagaan of u in aanmerking kwam voor deze zogenoemde Cadsu-II uitkeringen en of voor u een aanvraag is ingediend. Mocht u daarover verdere informatie wensen, dan kunt u schrijven naar het Ministerie van Financiën:

Ministerie van Financiën
Afdeling Algemene Secretarie
Postbus 20201
2500 EE Den Haag.

*Stichting Joods
Maatschappelijk Werk*

De Jairesestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam
Telefoon 020-6730629
Telefax 020-6643971
E-mail jmw@joods.nl
<http://www.joods.nl/jmw>

In de jaren '50 heeft de Westduitse regering een regeling getroffen om voor de tijdens de oorlog geroofde goederen een schadevergoeding te geven: de materiële schadevergoeding. Het ging daarbij voornamelijk om inboedels die door Duitse instanties zijn geroofd en naar Duitsland zijn vervoerd. Voor elke toegewezen claim voor materiële schadevergoeding is een dossier aangelegd. Dit zogenoemde Jokos-archief - dat tien-duizenden van deze dossiers omvat - staat onder ons beheer.

U vraagt in het formulier naar informatie over een mogelijke schade-uitkering op basis van Jokos voor uw ouders Isaac Staal en Anna Nathan, uw grootouders Mozes Simon Staal en Rosalie Trijtel en Philip Nathan en Judic Witteboon, uw overgrootvader Isaac Trijtel en uw oom en tante Louis Staal en Johanna van Tijn.

In het Jokos-archief ligt, onder nummer 10773, een dossier op naam van uw vader Isaac Staal, geboren te Amsterdam op 5 december 1909. Uw moeder, Anna Nathan, ook genaamd Cohen, is geboren in Amsterdam op 21 november 1913. Uw ouders woonden aan de Plantage Muidergracht 87 huis in Amsterdam. Op dat adres is de huisraad geroofd (gepulst). De claim wegens materiële oorlogsschade werd ingediend door de S.A. Rudelsheim-Stichting te Amsterdam op 10 februari 1958, als uw voogd.

Uit de verklaring van erfrecht, opgesteld op 11 september 1959, door M. West, notaris te Amsterdam, blijkt dat uw ouders op 11 juni 1943 in Sobibor om het leven zijn gebracht.

Als erfgenamen werden hun kinderen erkend:

1. Marcel Staal, dus uzelf, voor de ene helft en
2. Philip Staal voor de andere helft.

In het dossier ligt een stuk van 12 januari 1961, waaruit blijkt dat u Philip Vos en Karel Schipmolder, beiden van beroep accountant, gemachtigd heeft om de claim af te wikkelen en de gelden uit deze claim in ontvangst te nemen. Philip Vos heeft op 6 juni 1961 de S.A. Rudelsheim-Stichting hiervoor gemachtigd.

De waarde van de huisraad naar de prijzen van 9 mei 1940 werd vastgesteld op f 2891,00. Opgeteld werd een bedrag van f 50,00 voor bedrijfsuitrusting, namelijk twee naaimachines. De uiteindelijke waardebeoordeling bedroeg derhalve f 2.941,00. Omgerekend naar na-oorlogse prijzen kwam dit uit op DM 8.940,64. Na 1945 is door de Nederlandse overheid via de Schade-Enquête Commissie uitgekeerd een bedrag van f 5090,00 of DM 4.482,86. Deze vergoeding werd afgetrokken, zodat resteerde een bedrag van afgerond DM 4.458,00. Omgerekend in guldens kwam dit neer op f 4.025,57. Aan inhoudingen, administratie- en zegelkosten werd afgetrokken een bedrag van f 163,32 zodat een bedrag van f 3.862,25 overbleef.

In het dossier ligt een door de S.A. Rudelsheim-Stichting op 25 mei 1961 getekende akte van cessie. In deze akte erkent het Algemeen Onderling Waarborg Genootschap "Renovatum" dat er een zogenoemde Pulsschade is geleden tot een bedrag van f 5.000,00, waarop door Renovatum in termijnen een bedrag van f 2.480,00 werd uitgekeerd, onder voorwaarde dat bij uitkering van een Jokos-schadeuitkering van dat schadebedrag een bedrag van f 768,73 aan Renovatum zou worden gerestitueerd. Op 4 juli 1961 werd een bedrag van f 768,73 gestort op de rekening van Renovatum bij de Kas-Associatie. Verder werd op 4 juli 1961 een bedrag gestort van f 3.093,52 op rekening nummer 24720 van Le Ezrath Ha-Jeled, vermogensbeheer voogdij kinderen, bij De Twentsche Bank te Amsterdam inzake de erven I. Staal.

In het Jokos-archief ligt, onder nummer 10774, een dossier op naam van uw grootvader Mozes Simon Staal, geboren in Amsterdam op 9 september 1881. Uw grootmoeder Rosalie Trijtel is geboren in Amsterdam op 2 juli 1881. De claim wegens materiële oorlogsschade werd ingediend door de S.A. Rudelsheimstichting op 10 februari 1958, als uw voogd. Uw grootouders woonden in de 2e Boerhaavestraat 59' in Amsterdam. Op dat adres is de huisraad geroofd (gepulst).

Volgens de verklaring van erfrecht, opgesteld op 11 september 1959 door M. West, notaris te Amsterdam, is uw grootvader op 30 september 1942 in Auschwitz om het leven gebracht en uw grootmoeder op 9 april 1943 in Sobibor.

Als erfgenamen werden hun kleinkinderen erkend:

1. Marcel Staal, dus uzelf, voor de ene helft en
2. Philip Staal voor de andere helft.

De waarde van de huisraad naar de prijzen van 9 mei 1940 werd vastgesteld op f 1.500,00. Omgerekend naar na-oorlogse prijzen kwam dit uit op DM 4.560,00. Na 1945 is door de Nederlandse overheid via de Schade-Enquête Commissie uitgekeerd een bedrag van f 1.500,00 of DM 1.321,08. Deze vergoeding werd afgetrokken, zodat resteerde een bedrag van afgerond DM 3.239,00. Omgerekend in gulden kwam dit neer op f 2.924,82. Aan inhoudingen, administratie- en zegelkosten werd afgetrokken een bedrag van f 119,28 zodat een bedrag van f 2.805,54 overbleef.

Op 29 september 1960 werd dit bedrag gestort op rekening 27972 bij De Twentsche Bank te Amsterdam ten behoeve van M. Staal, Johannes Vermeerstraat 24 Amsterdam (het adres van de joodse voogdijsstichting Le-Ezrath Ha-Jeled) inzake erven M.S. Staal.

In het Jokos-archief ligt, onder nummer 10775, een dossier op naam van uw grootvader Philip Nathan (ook wel genaamd Cohen), geboren in Amsterdam op 24 januari 1891. Uw grootmoeder, Judic Witteboon, is geboren in Amsterdam op 9 oktober 1893. De claim wegens materiële oorlogsschade werd ingediend door de S.A. Rudelsheim-Stichting op 10 februari 1958 als uw voogd. Uw grootouders woonden in de Van Woustraat 108' in Amsterdam. Op dit adres is de huisraad geroofd (gepulst)

Uit de verklaring van erfrecht, opgesteld op 22 september 1959 door J. van Hasselt, notaris te Amsterdam, blijkt dat uw grootvader op 5 oktober 1942 in Auschwitz om het leven is gebracht en uw grootmoeder op 5 maart 1943 in Sobibor.

Als erfgenamen werden hun kleinkinderen erkend:

1. Marcel Staal, dus uzelf, voor de ene helft en
2. Philip Staal voor de andere helft.

De waarde van de huisraad naar de prijzen van 9 mei 1940 werd vastgesteld op f 1.940,00. Omgerekend naar na-oorlogse prijzen kwam dit uit op DM 5.897,60. Na 1945 is door de Nederlandse overheid via de Schade-Enquête Commissie uitgekeerd een bedrag van f 1.940,00 of DM 1.708,60. Deze vergoeding werd afgetrokken, zodat resteerde een bedrag van afgerond DM 4.189,00. Omgerekend in gulden kwam dit neer op f 3.782,67. Aan inhoudingen, administratie- en zegelkosten werd afgetrokken een bedrag van f 153,60 zodat een bedrag van f 3.629,07 overbleef.

Op 29 september 1960 werd dit bedrag gestort op rekening 27972 bij De Twentsche Bank te Amsterdam ten behoeve van M. Staal Johannes Vermeerstraat 24 Amsterdam (het adres van de joodse voogdijsstichting Le-Ezrath Ha-Jeled) inzake erven Ph. Nathan.

In het Jokos-archief ligt, onder nummer 20668, een dossier op naam van uw overgrootmoeder Debora Trijtel-Ketellapper, geboren in Amsterdam op 1 januari 1891. Uw overgrootvader, Isaak Trijtel, is geboren in Amsterdam op 1 september 1887. Zij waren beiden in eerste echt en in algehele gemeenschap van goederen gehuwd. De claim wegens materiële oorlogsschade werd ingediend door Sophia Francisca Zetter op 31 maart 1958. Uw overgrootouders woonden in de Vrolijkstraat 256 in Amsterdam. Op dat adres is de huisraad geroofd (gepulst).

Uit vier verklaringen van erfrecht, opgesteld op 22 november 1960, 23 mei 1962, 25 april 1963 en 31 maart 1969 door J. Schaap, notaris te Amsterdam, blijkt dat uw grootouders op 30 april 1943 in Sobibor om het leven zijn gebracht. Als erfgenamen werden 73 personen erkend. Uw naam wordt genoemd voor 9216/36864 gedeelte. In het dossier ligt een stuk, waaruit blijkt dat de notaris beschikte over alle benodigde volmachten.

De waarde van de huisraad naar de prijzen van 9 mei 1940 werd vastgesteld op f 1.806,00. Omgerekend naar na-oorlogse prijzen kwam dit uit op afgerond DM 5.490,00 of in guldens f 4.942,62. Aan inhoudingen, administratie- en zegelkosten werd afgetrokken een bedrag van f 214,14 zodat een bedrag van f 4.728,48 overbleef. Op 7 november 1961, 17 juli 1962, 12 juli 1963 en 2 mei 1969 werden bedragen van respectievelijk f 3.078,15, f 147,26, f 1.208,24 en f 294,83 overgemaakt op de rekening van notaris J. Schaap bij de Nederlandse Middenstands Bank te Amsterdam ten gunste van de erven van het echtpaar Trijtel-Ketellapper. Na aftrek van zijn honorarium en kosten diende de notaris deze bedragen met de erfgenamen te verrekenen. Wij beschikken niet over de afrekening van de notaris.

Voorts vraagt u om informatie over een mogelijke schade-uitkering op basis van Jokos voor uw oom en tante Louis Staal en Johanna van Tijn.

In het archief hebben wij geen dossier kunnen vinden op naam van uw oom en tante. Als adres voor uw oom en tante geeft u op Van Woustraat 239' in Amsterdam. Ik heb ook laten zoeken op het door u vermelde adres. Op dit adres woonden Abraham en Sara van Tijn-Godschalk (de ouders van uw tante) en daar werd ook de inboedel van uw oom en tante geroofd. Dossiers werden gesteld op naam van de hoofdbewoner. De inboedel, indien aanwezig, van inwonenden werd gewoonlijk samengevoegd met die van de hoofdbewoner. Dit is ook met de inboedel van uw oom Louis en tante Johanna gebeurd. In het dossier (nr. 12598) op naam van de moeder van uw tante Johanna ligt een stuk, waaruit blijkt dat uw tante Johanna in het huis van haar moeder uitsluitend over haar kleding beschikte en dat die kleding met de inboedel van haar moeder is geroofd.

Ik hoop dat ik u met deze informatie van dienst heb kunnen zijn.

Met vriendelijke groet,

drs H.G. Vuijsje
directeur

Bijlage 4

**Rapportage Elma Verhey
22 oktober 2002**

afdeling directie
doorkiesnr 020-5776557
datum 5 november 2002
referentie HV /JB/02-157
betreft oorlogsschadeclaims

Marcel en Philip Staal
P.O. Box 1411
PARDES HANNA 37113
Israël

Geachte gebroeders Staal,

Op 27 juni 2000 zond u mij een verzoek om informatie inzake de behandeling van de oorlogsschadeclaims door de Joodse voogdij-instellingen. Zowel voorafgaand aan- als volgend op deze brief heb ik een aantal gesprekken gevoerd met de heer Philip Staal. In het laatste gesprek op 26 augustus j.l. kwamen wij tot de conclusie dat er met de aanvullende gegevens die mij in de week van 9 september j.l. door u ter hand zijn gesteld, voldoende informatie moest zijn om een inhoudelijke reactie op uw vraag te geven.

Ik heb daarop mevrouw Elma Verhey, specialiste op dit gebied en op dit moment werkend aan een onderzoek naar het restitutieproces aan oorlogswezen, verzocht de stukken te bestuderen en vanuit haar kennis van de archieven te beantwoorden. Mevrouw Verhey heeft mij bijgesloten rapportage doen toekomen, die naar mijn mening uw vragen beantwoordt.

Met deze beantwoording van uw brief komt dan ook een eind aan een toch slepende en voor u emotioneel beladen vraagstelling. Indien u daartoe na lezing van de rapportage van mevrouw Verhey behoefte heeft is zij -zoals zij ook zelf schrijft- en is ondergetekende bereid tot nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.G. Vuijsje,
Directeur

Bijlage

*Stichting Joods
Maatschappelijk Werk*
De Lairesestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam
Telefoon 020..5776577
Telefax 020-5776500
E-mail jmw@joods.nl
<http://www.joods.nl/jmw>

Stichting Joods Maatschappelijk Werk
t.a.v. drs. H.G. Vuijsje
De Lairessestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam

Amsterdam, 22 oktober 2002.

Geachte heer Vuijsje,

Betreft: rapport oorlogsschadeclaims Philip en Marcel Staal.

Een aantal dagen geleden stuurde u mij een tiental documenten in zake de afwikkeling van de oorlogsschadeclaims van de broers Marcel en Philip Staal, met het verzoek of ik iets naders over deze stukken zou kunnen zeggen.

Bij brief van 27 juni 2000 hebben Marcel en Philip Staal JMW om uitleg gevraagd over hun schadeclaims. Blijkens deze brief ging het hen vooral om de punten 2.1 t/m 2.6, de zogenaamde Jokos-claims. De broers Staal vragen zich af of zij deze Jokos-gelden, die in eerste instantie op rekening van Le-Ezrath Ha-Jeled zijn gestort, wel hebben ontvangen. Hun ongerustheid daarover, zo schrijven zij, is ingegeven door het feit dat zij 'nooit een eindafrekening hebben gekregen.'

Dit laatste moet op een - niet onbegrijpelijk - misverstand berusten. De afrekening van Philip Staal, opgemaakt bij zijn meerderjarigheid in juni 1962, bevindt zich evenwel tussen de door hen zelf aangeleverde stukken, onder het kopje 'Philip Staal. Geboren 13 juni 1941 te Amsterdam.' Het betreft vier pagina's, met daarin een overzicht van alle inkomsten en uitgaven die door de S.A. Rüdelsheimstichting ten behoeve van Philip Staal zijn uitgegeven, geïnd en beheerd in de jaren dat deze instelling de voogdij over Philip voerde.

Eind jaren veertig besloten alle actief functionerende joodse voogdijinstellingen (zoals Rüdelsheimstichting en Bergstichting) de opsporing, inning en het beheer van vermogens van hun pupillen door de afdeling vermogensbeheer van Le-Ezrath Ha-Jeled te laten doen. Toen ook werd besloten dat het beleid ten aanzien van pleegkosten, beheerskosten van het vermogen van pupillen e.d. gezamenlijk zou worden gevoerd. In het geval van de broers Staal functioneerde Le-Ezrath kortom als administratiekantoor. Omdat Le-Ezrath formeel-juridisch ten opzichte van de rechtbank die de eindafrekening moest controleren geen rol speelde, komt op de eindafrekening van Philip Staal de naam 'Le-Ezrath' niet voor. Dat verklaart mijns inziens waarschijnlijk het misverstand, en het idee van beide broers dat zij 'van Le-Ezrath' nooit een afrekening hebben ontvangen. Dat het echter wel degelijk gaat om de eindafrekening, opgemaakt door de afdeling vermogensbeheer van Le-Ezrath, concludeer ik uit andere eindafrekeningen, afkomstig uit het archief van Le-Ezrath. Indeling, opstelling en zelfs de gebruikte typemachine-letter zijn identiek.

Uit de eindafrekening van Philip Staal blijkt mijns inziens dat Le-Ezrath de geïnde Jokos-gelden nauwkeurig heeft afgerekend. Onder het kopje 'ontvangsten, nalatenschappen' (pagina 1), staan vier Jokos-claims genoemd. Een bedrag van fl. 3.217,30 (M.S. Staal en Ph. Nathan), een bedrag van fl. 3.093,52 (I. Staal), een bedrag van fl. 117,- (L. van Tijn) en een bedrag van fl. 1.027,06 (Trijtel-Ketellapper).

De Jokos-bedragen die voor M.S. Staal en Ph. Nathan door Le- Ezzath zijn ontvangen, worden door de broers Staal genoemd in hun brief van 27 juni 2000, onder punt 2.6.2 en 2.6.3. In totaal gaat het om een bedrag van (fl. 2.805,54 plus fl. 3.629,07) fl. 6.434,60. De helft daarvan (Philip deelde het bedrag uiteraard met zijn broer) is fl. 3.217,30. Precies dat bedrag staat genoemd op de afrekening onder het genoemde kopje 'M.S. Staal & Ph. Nathan (Jokos)'.

Wat betreft de afwikkeling van de Jokos-claims van hun ouders (punt 2.6.1.) vindt u het bedrag van fl. 3.093,52 in zijn geheel terug op de afrekening van Philip Staal (pagina 1). Bij de uitgaven (pagina 3) staat onder vermelding: 'doorbetaald aan broer aandeel Jokos-uitkering nal. L. Staal' echter een bedrag van fl. 1.546,76 -. Precies de helft is dus overgeboekt naar de rekening van Marcel.

De vraag van de broers Staal onder punt 2.6.4. (Trijtel-Ketellapper) ligt iets ingewikkelder. Blijkens de brief van JMW aan de broers Staal van 2 augustus 1999, waren zij in deze erfenis slechts gedeeltelijk gerechtigd. Met andere woorden: niet de complete bedragen zoals die door hen worden genoemd in hun brief, kunnen aan hen zijn uitbetaald. De afwikkeling liep bovendien niet via Le-Ezzath maar in eerste instantie via notaris J. Schaap. Zeker is echter dat Philip van die Jokos-uitkering tenminste fl. 1.027,06 heeft ontvangen (zie afrekening, pagina 1). Hoewel ik niet tot op de cent nauwkeurig heb kunnen narekenen of dat bedrag geheel overeenkomstig de erfverdeelsleutel is die in de stukken wordt genoemd (minus kosten), doen de hoogte en de precisie van het bedrag tenminste vermoeden dat aan de berekening van notaris Schaap niet hoeft te worden getwijfeld.

Het is overigens niet uitgesloten, en zelfs voor de hand liggend, dat Philip in latere jaren i.v.m. met deze Jokos-claim nog aanvullende bedragen heeft ontvangen via notaris Schaap. De uitbetalingen van Jokos-claims van Debora Trijtel-Ketellapper hebben ook na 1962 plaatsgevonden (in juli 1963 en in mei 1969) na de eindafrekening bij meerderjarigheid dus. Noch de Rüdelsheimstichting, noch de afdeling vermogensbeheer van Le-Ezzath waren voor die uitbetalingen langer verantwoordelijk. Philip was toen meerderjarig. In sommige gevallen, vooral als het om kinderen ging die in Israël verbleven, deed Le-Ezzath ook na meerderjarigheid om praktische redenen de afwikkeling van nog uitstaande claims. In de Jokos-archieven bevinden zich tientallen volmachten, waarin dat juridisch is vastgelegd. De broers Staal hebben dat echter door hun voormalige toezienend voogd, accountant P. Vos laten doen. Bij de aangeleverde stukken zit een verklaring van Algemene Volmacht, getekend door Marcel Staal, op 12.1.1961 in Tel Aviv, waarin hij accountant Vos machtigt. Het lijkt voor de hand liggend dat ook zijn broer Philip een dergelijke verklaring na zijn meerderjarigheid ten name van Vos heeft getekend.

Hoewel bij de mij toegestuurde stukken alleen de eindafrekening van Philip is opgestuurd, en niet die van Marcel, lijkt het mij uitgesloten dat de ene broer wel, en de andere broer geen eindafrekening heeft ontvangen. Dat zouden ze van elkaar hebben moeten weten. Bovendien heeft het algemene onderzoek van Pauline Micheels en mij geen enkele aanwijzing opgeleverd dat er geen eindafrekeningen zijn gemaakt. Mijns inziens is er dan ook geen reden om zelfs maar te vermoeden dat de Jokos-claims niet zijn uitbetaald aan de broers Staal.

Daarnaast heb ik alle stukken die u mij hebt toegestuurd in zijn algemeenheid bekeken. Voorzover ik dat kan vaststellen, moeten de meeste door de broers Staal aangeleverde stukken afkomstig zijn uit hun sociale dossier, zoals dat is ondergebracht bij het NIOD. Ik concludeer dat uit de aard en de opbouw van de stukken. Het is mij bovendien bekend dat delen van het vermogensbeheer-dossier in kopie in de sociale dossiers werden opgenomen.

Voorals als het ging om stukken waar maatschappelijke werkers bij betrokken waren. Uit deze stukken blijkt mijns inziens hoeveel moeite de afdeling vermogensbeheer van Le-Ezrath Ha-Jeled zich heeft getroost om verloren gegane vermogens van omgekomen familieleden op te sporen waar de pupillen recht op konden laten gelden. Ook dat komt overeen met onze algemene conclusies. Een van de brieven die u stuurde is gericht aan de rechtbank, waaruit moge blijken dat er ook t.a.v. de broers Staal overleg met de rechtbank was.

Een ander deel van de stukken moet afkomstig zijn uit het archief van het beheersinstituut (ondergebracht bij het ARA in Den Haag), dat grotere vermogens van 'afwezig' opspoorde, inde en beheerde, tot officieel vaststond dat zij omgekomen waren (vooral de overlijdensdata leverde problemen op). Pas daarna - we spreken dan begin jaren vijftig - konden hun vermogens formeel-juridisch worden vererfd. In het geval van Philip en Marcel Staal gaat het daarbij om het vermogen van hun vermoorde ouders, waarvoor in eerste instantie de bewindvoerder verantwoordelijk was - niet de Rüdelsheimstichting. Zij beheerde - als voogd van beide kinderen - dat vermogen pas nadat dit officieel in bezit was gekomen van Philip en Marcel.

Hoewel beide broers over deze afrekening van 9 februari 1954, uitgebracht door accountantskantoor P. Vos, tevens toeziend voogd, geen vragen hebben gesteld, is mijns inziens duidelijk dat het (deels geschatte) vermogen in 1954 overeenkomt met de latere eindafrekening (zie lijst van effecten bijvoorbeeld, of de afrekening van de levensverzekering).

De effecten die in latere jaren zijn gekocht voor Philip Staal, werden betaald uit de 'huisraadschadeboekjes', andere geërfde nalatenschappen en de opbrengst van de dividenden. Voor Philip werd voor een bedrag van ruim fl. 25.000,- aan effecten gekocht, en aangenomen mag worden dat voor Marcel voor eenzelfde bedrag in effecten is belegd. Dat was beleid van Le-Ezrath en de aangesloten voogdijinstellingen. Liquide bedragen boven de tweeduizend gulden werden, in verband met een hogere opbrengst, belegd. Waarbij er, volgens voorschrift en toezicht rechtbank, alleen mocht worden geïnvesteerd in niet-risicodragende effecten (obligaties met name). Al sinds begin negentienhonderd waren voogdijinstellingen via wettelijke bepalingen aan zeer strikte regels gebonden wat betreft gebruik van vermogens van weeskinderen.

Opmerkelijk vond ik het uitgegeven bedrag van fl. 9.681,83 aan pleeggelden op de eindafrekening (pagina 3). Jammergenoeg zat daar geen verdere specificatie bij. Toch ben ik ervan overtuigd dat dit bedrag is opgebouwd uit enerzijds het tijdens en vlak na de oorlog betaalde bedrag van fl. 6.036,20 door accountant-toeziend voogd Vos aan het onderduikadres van de kinderen (zie pagina 11, rapport) en anderzijds een gerestitueerd bedrag aan de overheid vanwege direct na de oorlog uitbetaalde pleeggelden aan particulieren. Op pagina 10, onder het kopje 'verschuldigde kosten van levensonderhoud kinderen' gaat Vos er van uit dat die door de overheid uitbetaalde pleeggelden in zijn geheel moesten worden terugbetaald, bij - later - vastgesteld eigen vermogen van Marcel en Philip. Zo erg zou het in de praktijk niet zijn. Alleen de opbrengst van vermogen, zijnde eigen inkomsten, zouden in latere jaren door de overheid worden verrekend met de uitbetaalde pleeggelden en teruggevorderd. Maar alleen als het om pleeggelden ging die via de voogdijinstelling aan derden waren betaald (particulieren) zijn die terugbetaalde bedragen ook daadwerkelijk in mindering van het eigen vermogen van pupillen gebracht. Ik meen bovendien te weten dat Philip Staal in latere jaren in een particulier gezin verbleef. Het is daarom niet uitgesloten dat de extra pleeggelden die dat met zich meebracht, tevens hebben

bijgedragen aan het totaalbedrag aan 'pleeggelden' zoals dat in mindering is gebracht op het vermogen van Philip.

Ik kom tot deze conclusie omdat de Rüdelsheimstichting (en alle andere naoorlogse joodse voogdij-instellingen) volgens ons onderzoek nooit pleeggelden op vermogens in rekening heeft gebracht voor verblijf in eigen tehuizen. Zelfs niet voor pleeggelden van kinderen in eigen tehuizen die in latere jaren werden teruggevorderd door de overheid, bij gebleken eigen vermogen. De (grote) tekorten die op de joodse tehuizen werden gemaakt, werden uit het eigen vermogen van de instellingen betaald. Het is zelfs zo dat ook in latere jaren voor kinderen met (grote) eigen vermogens en daarom minder uitbetaalde overheidspleeggelden extra gelden van de instellingen zelf werden 'bijgepast'.

Misschien is het in dit verband van belang te benadrukken dat ook extra pleeggelden die aan particulieren werden betaald door de voogden, en die ten laste werden gebracht van het eigen vermogen van een kind, aan zeer strikte regels waren gebonden. Daarvoor moest toestemming van de rechtbank worden gevraagd, die slechts werd gegeven als het om noodzakelijke, extra uitgaven ging die op geen andere manier kon worden gedekt (onvermogen verzorgers of voogden).

Dat gold ook voor de beheerskosten van vermogens. Het bedrag van fl. 204,02 op de eindafrekening van Philip Staal - zo weet ik uit andere afrekeningen - heeft betrekking op fotokopieën e.d. Bij de post 'accountantskosten' die u op de afrekening van Philip aantreft, moet het gaan om de kosten die door accountantskantoor Mesritz in rekening werden gebracht voor de jaarlijkse controle van het vermogensbeheer en die van de definitieve afrekening bij meerderjarigheid.

De kosten van het opsporen en het beheer van vermogens van pupillen is betaald uit het eigen vermogen van de instellingen. Dat het daarbij om zeer veel werk en dus aanzienlijke uitgaven ging, mag duidelijk zijn. Begin jaren vijftig had Le-Ezrath voor deze taak zes mensen in dienst. Ook blijkt uit archiefstukken dat niet-joodse voogdijinstellingen en particuliere (joodse) voogden, de voogdij over joodse oorlogswezen om die reden afwezen, of die taak bij voorkeur overdroegen aan de afdeling vermogensbeheer van Le-Ezrath. Een van onze conclusies is dan ook dat kinderen, die onder de voogdij van een joodse instelling vielen, in zijn algemeenheid voor wat betreft de afwikkeling van hun oorlogsclaims waarschijnlijk gebaat waren bij een dergelijke voogdij. Le-Ezrath beschikte in elk geval over de kennis hoe deze ingewikkelde zaken ter hand te nemen, plus het nodige personeel. Bovendien werden daarvoor geen kosten in rekening gebracht op het vermogen.

Het mag u bekend zijn dat het archief van de afdeling vermogensbeheer van Le-Ezrath Ha-Jeled midden jaren zeventig grotendeels is vernietigd. Waarschijnlijk omdat het om een zeer groot archief ging, waarvan de toenmalige bestuurders meenden dat dit voor de toekomst geen nut meer had. De eindafrekeningen waren immers via de rechtbank verlopen en formeel-juridisch 'afgedaan'. Uit de wel bewaard gebleven vermogensdossiers, inclusief de met hand bijgehouden boekhouding, hebben wij geconstateerd dat alle bedragen tot op de cent nauwkeurig zijn uitbetaald. Het is überhaupt niet aannemelijk dat er pupillen zijn geweest waarmee niet is afgerekend. Daarvoor was het toezicht van de rechtbank (en de toezienend voogd) veel te gereguleerd. Bovendien lijkt het niet aannemelijk dat de joodse gemeenschap in Nederland, die in de jaren na de oorlog ondanks alle moeilijkheden miljoenen guldens bijeen bracht speciaal voor de oorlogswezen, geen oog zou hebben gehad voor een juiste en eerlijke afwikkeling van hun vermogens, voor zover zij daar althans zelf verantwoordelijk voor was. Op grond van de door u toegestuurde stukken, en tegen de achtergrond van het door mij en Paulien Micheels uitgevoerde algemene onderzoek,

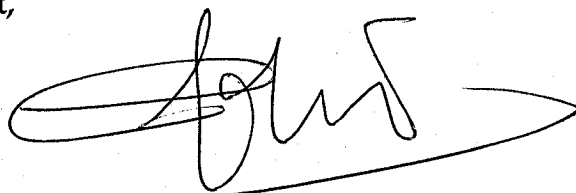
concludeer ik dan ook dat het mij nagenoeg uitgesloten lijkt dat Le-Ezrath Ha-Jeled of de Rüdelsheimstichting op enigerlei wijze oneigenlijk gebruik heeft gemaakt van de erfenis van de broers Staal.

Ik kan mij echter voorstellen dat voor sommige pupillen van joodse voogdijinstellingen de afwikkeling van hun vermogens onduidelijk is. In hun sociale dossier worden ze geconfronteerd met op het eerste gezicht onbegrijpelijke brieven van Le-Ezrath, waaruit blijkt dat door maatschappelijke werkers gelden van spaarbankboekjes worden geïnd. Om praktische redenen en voor de aankoop van effecten, zo weet ik inmiddels - maar dat staat niet in dergelijke brieven. Dan weer lezen zij brieven van het Beheersinstituut, of van de Stichting Hulp aan Oorlogspleegekinderen, die (als voorlopige voogdijinstantie) de allereerste opsporing van vermogens deed. De geschiedenis is behoorlijk ingewikkeld en het aantal (overheidsinstanties dat zich met de afwikkeling van oorlogsschade bezighield groot. Een door ons ingestelde enquête onder voormalige pupillen in Israël heeft aangetoond dat de kennis en de herinnering over de afwikkeling van schadeclaims lang niet altijd op werkelijke feiten is gebaseerd. Sommige mensen, die net als de boers Staal veronderstellen dat zij geen eindafrekening hebben ontvangen, hebben die aantoonbaar wel gekregen. Andere hardnekkige geruchten, zoals de aanschaf van tractoren voor kibboets die betaald zouden zijn uit het vermogen van kinderen, zijn in werkelijkheid betaald uit het vermogen van de Bergstichting, net als reis- en uitrustingskosten voor de alijah naar Israël. Ik durf zeker niet te beweren dat alle onrust weggenomen kan worden met de afronding van ons onderzoek. Toch hoop ik dat dit op z'n minst een positieve bijdrage zal kunnen leveren aan het wegnemen van twijfels. Voor de afronding van ons onderzoek moeten nog enkele financiële archieven worden bekeken. Maar ook de voorlopige resultaten van dat onderzoek geven tot nu toe geen aanleiding om onze conclusies, zoals wij die in december vorig jaar op een bijeenkomst in Israël hebben gepresenteerd, bij te stellen of te veranderen.

De broers Staal hebben mij geruime tijd geleden al meerdere stukken van hun oorlogsschadeclaimdossier doen toekomen. Een groot deel van de door u toegestuurde stukken was dan ook niet 'nieuw'. Op basis daarvan meende ik toen al dat hun ongerustheid hoogstwaarschijnlijk niet nodig was. Dat heb ik hen destijds ook laten weten. Maar het algemene onderzoek was toen nog niet zo ver als nu. Mochten zij prijs stellen op nadere uitleg van mijn kant, dan ben ik daar graag toe bereid. In de hoop u hiermee voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd,

met vriendelijke groet,

Elma Verhey

Rapenburgerstraat 171-565K
1011 VM Amsterdam
Tel: 020-4233083 of 0653390636

Bijlage 5

**Brief JMW
11 juni 2003**

afdeling directie
doorkiesnr 020-5776557
datum 11 juni 2003
referentie HV/JB/03-118
betreft Vermogensbeheer van de minderjarige Philip Staal

De heer Philip Staal
P.O. Box 1411
PARDES HANNA 37113
Israël

Geachte heer Staal, beste Philip,

Op 1 april j.l. ontving ik in een gesprek dat wij in aanwezigheid van de sectormanager Hulpverlening & Thuiszorg, Herma Kok, hadden, het concept rapport "Vermogensbeheer WO II oorlogswezen". Ik heb u toegezegd op dit concept rapport te reageren, hetgeen ik bij deze doe.

Voorgeschiedenis

Het door u overhandigde concept rapport heeft de nodige voorgeschiedenis. Bij brief van 27 juni 2000 ontving ik voor de eerste keer een groot aantal stukken van u inzake de oorlogsschadeclaims en het beheer daarvan door Le-Ezrath Ha-Jeled. In deze brief stelde u nooit een eindafrekening te hebben gekregen en verzocht u mij deze alsnog te sturen, opdat u zou kunnen controleren of de bedragen ook daadwerkelijk door u en uw broer zijn ontvangen.

In het vervolg op deze brief hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden. In deze gesprekken werd u onder andere meegedeeld dat JMW niet de beschikking had over de financiële dossiers van de oorlogswezen. Besloten werd om te wachten op een onderzoeksrapport van Pauline Micheels en Elma Verhey naar de materiële oorlogsschaden van joodse weeskinderen.

In augustus 2002 is –ondanks het feit dat dit onderzoeksrapport nog niet was afgerond- in onderling overleg besloten dat JMW tot een reactie op uw verzoek om nadere informatie zou komen. Inmiddels was de Eindafrekening van Le Ezrath Ha-Jeled door u gevonden tussen de papieren van uw broer Marcel. De vraag bleef echter of de erfenis van uw ouders door de voogdij-organisatie, de A.S. Rudelsheimstichting, goed beheerd was.

Op basis van de diverse stukken die u in de periode tussen 27 juni 2000 en augustus 2002 aan mij had doen toekomen, is door Elma Verhey een rapportage uitgewerkt. Deze rapportage is u –en uw broer Marcel- d.d. 5 november 2002 toegezonden met het aanbod om –indien daar behoefte toe was- over deze rapportage in een gesprek nadere toelichting te geven.

**Stichting Joods
Maatschappelijk Werk**

De Lairessestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam
Telefoon 020-5776577
Telefax 020-5776500
E-mail jmw@joods.nl
<http://www.joods.nl/jmw>

Van dit aanbod heeft u om u moverende redenen geen gebruik gemaakt, noch heeft u inhoudelijk op de u toegezonden rapportage van mevrouw Verhey gereageerd. Op 20 januari 2003 mailde u mij dat u een accountantsbureau de opdracht had gegeven "de rapporten van de NBI en van Le Ezrath Ha-Jeled te bestuderen en hierover te rapporteren".

Uitgangspunten

In mijn reactie baseer ik mij op het door u opgestelde concept rapport "Vermogensbeheer WO II oorlogswezen" d.d. 16 maart 2003. Op 16 mei j.l. ontving ik van u een bijgesteld Hoofdstuk 6.

Ter voorbereiding op mijn reactie heb ik nader archiefonderzoek doen uitvoeren. Tevens heb ik diverse gesprekken gevoerd met Elma Verhey en heb ik drs. F. Hoek RA verzocht om het "copie-rapport d.d. 9 februari 1954" van de heer Philip Vos (het Vermogens-overzicht) en de Staat van Ontvangsten en Uitgaven opgesteld door de voogd, de S.A. Rudelsheimstichting (de financiële verantwoording) te bestuderen en zijn bevindingen aan mij te rapporteren. De rapportage van de heer Hoek is integraal als bijlage bij deze reactie toegevoegd. Zoals u bekend was de heer Hoek, forensisch accountant, als specialist toegevoegd aan de Commissie Kordes bij het onderzoek "Tweede Wereldoorlog: Roof en Rechtsherstel".

Concept rapport "Vermogensbeheer WO II oorlogswezen"

Status concept rapport

In Hoofdstuk 1 van het concept rapport omschrijft u uw centrale vraagstelling, te weten; heeft de Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van de oorlogswezen goed beheerd?

In Hoofdstuk 2.3. motiveert u de reden waarom u het onderhavige concept rapport heeft uitgewerkt. Het onderzoeksrapport (d.w.z. het tussenrapport) dat door Pauline Micheels en Elma Verhey was uitgewerkt werd u niet ter hand gesteld. U besloot daarop een eigen rapport te schrijven waarbij u de centrale vraag derhalve alleen kon beantwoorden met betrekking tot de erfenis van uw ouders.

Nadat ik u reeds eerder had opgegeven op welke wijze u kon kennisnemen van de lezing (de tussenrapportage) van Elma Verhey, heb ik u deze op 11 april j.l. toegemild. Inmiddels is het mij bekend dat het eindrapport in een afrondende fase is beland. JMW zal bij de opdrachtgever, het Israël Instituut, aandringen dit onderzoek openbaar te maken.

Inhoudelijk wijs ik uw uitgangspunt dat het concept rapport inzake de erfenis van u en uw broer Marcel representatief is voor de behandeling van materiële oorlogsschade van joodse weeskinderen, af. Van de oorlogswezen was er helaas slechts een zeer klein deel, waarbij sprake was van enig vermogen. Uw concept rapport betreft derhalve een uitzonderlijke situatie. Bij mijn reactie op uw concept rapport kan ik deze dan ook niet anders beschouwen dan als een individuele vraag van Philip Staal.

De vraagstelling hierbij is derhalve: "Heeft de Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van Philip Staal goed beheerd?"

In deze reactie op uw vragen worden dan ook twee vragen behandeld:

I: Heeft de Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van de oorlogswezen goed beheerd?

II: Heeft de Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van Philip Staal goed beheerd?

Vraagstelling I:

“Heeft de Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van de oorlogswezen goed beheerd?”

Teneinde deze vraag te beantwoorden heeft u in Hoofdstuk 1.1. diverse subvragen geformuleerd.

Wie was verantwoordelijk voor de oorlogswezen tot de leeftijd waarop zij meerderjarig werden?

Bij minderjarige wezen, dus ook de oorlogswezen, benoemt de rechtbank een voogd en toentertijd tevens een toezienend voogd. Voogd en toezienend voogd waren verantwoordelijk voor de wees tot het moment van meerderjarigheid. De voogd dient op het moment van meerderjarigheid een financiële verantwoording aan de rechter af te leggen, waarna de voogd door de rechter wordt gedechargeerd. In situaties waarin de voogd tussentijds substantieel gebruik maakt van het vermogen van de wees, dient toestemming van de rechter te worden gevraagd. Over dat toezicht moet niet te licht worden gedacht.

Uit archiefstukken blijkt dat de rechter in meerdere gevallen de voogd op de vingers tikte, daar hij van mening was dat de betrokkenen onjuist gebruik maakte van het vermogen van de pupil. Het betrof hier overigens particuliere voogden, geen voogdij-organisaties.

Was Le-Ezrath Ha-Jeled nog steeds de voogd en daardoor verantwoordelijk voor de minderjarige pupillen die niet meer in Nederland woonden?

De voogd of de voogdij-organisatie was tot het moment van meerderjarigheid, dan wel het moment dat de pupil in het huwelijk trad verantwoordelijk. Le-Ezrath Ha-Jeled onderhield in dat kader intensieve contacten met de Irgoen Oleh en m.n. met mevr. Mirjam de Leeuw-Gerzon.

Wat was het vermogen (erfenis) van de oorlogswezen op 5 mei 1945?

Deze vraag is in zijn algemeenheid niet te beantwoorden. De meeste weeskinderen bezaten op 5 mei 1945 geen eigen vermogens. Van erfenissen was eerst sprake nadat het overlijden van ouders en andere familieleden was vastgesteld. Voor de velen die in concentratiekampen werden vermoord, werd de formele overlijdensverklaring pas in 1949 en daarna afgegeven. Eerst na de afgifte van de overlijdensverklaringen konden de erfenissen door de notarissen worden afgewerkt.

Wat was het vermogen (erfenis) van de oorlogswezen, zoals vastgesteld door het Nederlands Beheersinstituut?

Deze vraag is evenmin in zijn algemeenheid te beantwoorden. Na de oorlog, in principe per 1 januari 1946, moesten bewindvoerders van afwezigen een opstelling van het naoorlogs vermogen van die afwezige(n) maken en aan het NBI voorleggen. Dat was dan nog niet de erfenis van een oorlogswees. Pas bij het opstellen van de Memories van Successie van overleden afwezigen werd pas duidelijk wie gerechtigd was in een boedel c.q. in boedels. Dat waren niet alleen oorlogswezen.

Overigens moet hierbij worden opgemerkt dat de joodse voogdij-organisaties –in de weinige gevallen dat zij bij een dergelijke zaak van het NBI betrokken waren- geen verantwoordelijkheid droegen voor deze opstellingen. De verantwoordelijkheid daarvoor lag bij de bewindvoerder.

Is het vermogen door de voogden van oorlogswezen eigenlijk gebruikt?

De besturen van de joodse voogdij-organisaties werden herhaaldelijk geconfronteerd met het vraagstuk van het al dan niet –en in welke mate- gebruiken van de vermogens van de oorlogswezen.

Uitgangspunt van de Joodse voogdij-organisaties was om de eventueel aanwezige vermogens niet, dan wel beperkt te gebruiken en zoveel mogelijk te reserveren tot aan de meerderjarigheid van de pupil. Geen probleem vormden speciale uitgaven als kleding, een fiets, een reis naar Israël of scooterlessen. In 1950 ontstond echter de situatie dat een groot aantal kinderen op alyah zouden gaan. De vraag was of vermogens van kinderen voor de reis mochten worden gebruikt. Op 19 december 1950 vergaderde de Commissie Vermogensbeheer Pupillen over dit onderwerp. De vergadering stelde nieuwe richtlijnen op voor het gebruik van vermogens. Bijgaand het integraal verslag van deze vergadering zoals opgedoken uit het archief dat onder het beheer van JMW valt (dossier 1088).

“Het probleem doet zich voor, hoe groot het vermogen van een kind moet zijn, willen wij het geheel of gedeeltelijk in eigen levensonderhoud laten voorzien.

Er zijn 2 categorieën kinderen:

a) kinderen, die hier blijven, t.w.

1. in tehuizen

2. in gezinnen

b) kinderen, die naar Israël willen emigreren.

Het blijkt in de praktijk bijna ondoenlijk een vaste richtlijn aan te geven voor het wel of niet opnemen van gelden op de schadeboekjes en van eventuele andere contanten.

Voor kinderen, die naar Israël gaan, zouden wij een principiële beslissing van het D.B. willen hebben omtrent de bestemming van het vermogen. Hier zijn drie mogelijkheden:

a) het vermogen wordt geliquideerd en voor het kind worden nuttige goederen gekocht, die het meeneemt naar Israël.

b) het vermogen wordt slechts gedeeltelijk geliquideerd en een deel blijft achter in Holland als een appeltje voor de dorst voor later of om eventueel pakketjes naar Israël te kunnen sturen.

c) het vermogen blijft geheel intact in Holland.

Vanzelfsprekend speelt hierbij de grootte van het vermogen een zeer belangrijke rol. O.i. verdient het aanbeveling dat, indien het kind slechts over een klein schadeboekje beschikt, dit geheel of gedeeltelijk wordt opgebruikt bij vertrek naar Israël.

Voor kinderen in tehuizen zouden wij het vermogen intact willen laten, behalve wanneer voor een kind geen subsidie wordt verleend en/of het vermogen zeer groot is.

Voor kinderen in gezinnen ligt de zaak enigszins anders. Hiervoor moeten soms artikelen worden aangeschaft, die het pleeggezin niet kan betalen en die, indien het kind over eigen middelen beschikt, hieruit moeten worden bestreden. Voorgesteld wordt dit slechts te doen wanneer het kind meer dan fl. 2.000,- bezit.

Verdere problemen ter oplossing:

Doorberekening accountants- en administratiekosten.

Besteding achterstallige wezenrente (door administratie Le-Ezrath gebruikt ter delging administratiekosten).

Hoe is dit bij de Rüdelsheim- en Berg-Stichting?

Notities:

Grote vermogens worden door accountants beheerd.

Correspondentie wordt door het Bureau gevoerd.

Ingewikkelde rechtsherstelprocedures zijn door verschillende advocaten behandeld.

Voorgesteld wordt hiervoor één advocaat te benoemen.

Enige rechtsherstelprocedures zijn door het Bureau, i.c. Mevr. Mr. R. Friedman-v.d.

Heyden, gevoerd.

Namens de Commissie Vermogensbeheer Pupillen: E.L. Wolff."

Op 14 februari 1951 besprak het dagelijks bestuur van de Gefusioneerde Instellingen deze zaak. Het volgende advies van de Commissie Vermogensbeheer Pupillen werd besproken (dossier 1468).

- a) Alle kinderen ontvangen dezelfde uitzet;*
- b) De uitzet der kinderen wordt van de schadeboekjes betaald;*
- c) Kinderen, die geen schadeboekjes bezitten of een te kleine uitkering hebben ontvangen, worden op kosten van de Bergstichting uitgerust, respectievelijk zal het ontbrekende bedrag door de Bergstichting worden bijgepast. Saldi van schadeboekjes van andere kinderen mogen in geen geval voor deze groep worden gebruikt;*
- d) De reiskosten komen ten laste van de Bergstichting;*
- e) Kinderen, die over voldoende contante middelen beschikken, kunnen, indien nodig, behalve de uitzet nog andere nuttige dingen meenemen;*
- f) Indien kosten voor uitrusting of reis door andere organisaties worden vergoed, kan in overweging worden genomen dit bedrag voor onderhoudskosten der kinderen in Gwar Am te reserveren en te zijner tijd de kosten aan Gwar Am over te maken."*

Al voor 1950 werden de besturen met de problematiek van het gebruik maken van grotere vermogens geconfronteerd in het kader van de exploitatie van de organisaties. In de Jaarrekening over 1947 merkt de accountant van Le-Ezrath Ha-Jeled op "Reeds vroeger opperden wij de vraag of het niet mogelijk is pleeggelden te innen van pupillen met vermogen. Naar wij vernamen bent u doende de mogelijkheid hiervan na te gaan, weshalve wij hiervoor een P.M. post hebben opgenomen".

Tot 1953 was het beleid van de voogdij-organisaties om de vermogens van de pupillen niet te gebruiken voor de grote tekorten die op hun verpleging werden gemaakt. De situatie was als volgt:

- De voogdij-instellingen ontvingen van de overheid pleeggelden. Deze ware echter verre van voldoende voor de verpleging van de pupillen. Om de tekorten aan te vullen werden derhalve gelden gebruikt uit Cefina-acties en uit de vooroorlogse vermogens van een aantal organisaties.

- In de jaren vijftig besloot de Overheid de opbrengsten uit het vermogen (rente, dividend) aan te merken als inkomen. De voogdij-organisaties ontvingen daarmee voor pupillen met een vermogen minder pleeggeld, dan voor pupillen zonder vermogen. Na lang aandringen van de accountants werd in 1953 besloten het verschil tussen de uitgekeerde pleeggelden ten laste te brengen van de opbrengst van het vermogen van een pupil, en tenminste ook de directe kosten van het vermogensbeheer (accountantsverklaringen e.d.) door te rekenen. Na 1958 werden niet alleen de kortingen op de uitkeringen van de overheid ten laste van de opbrengst van het vermogen gebracht, maar werden de werkelijke verpleegkosten ten laste gebracht van de netto opbrengst van vermogens van kinderen.

In de balans van Le-Ezrath Ha-Jeled staat in 1961 een post van “te ontvangen van vermogens kinderen” ad. fl. 1.260,92 en in 1962 een bedrag ad. fl. 262,34.

Hoe, en door wie, werd er toezicht gehouden op de voogden, resp. toeziend voogden van de oorlogswezen.

Toezicht werd gehouden door de toeziend voogd en door de rechter. Zoals gesteld diende voor grotere onttrekkingen uit het vermogen eerst toestemming te worden gevraagd aan de rechter. Bij het meerderjarig worden diende de voogdij-instelling een eindafrekening¹ aan de rechter voor te leggen. Op de Eindafrekening stonden alle inkomsten en ontvangsten vermeld. Op deze Eindafrekening was een accountantscontrole toegepast. Bij de keuze van de accountant werd zorgvuldig rekening gehouden met de scheiding van de belangen van de weeskinderen en die van de voogdij-organisatie. De accountant (Mesritz) die de Eindafrekeningen controleerde, was niet de zelfde accountant als het accountantsbureau dat de boeken van de voogdij-organisatie controleerde.

De voogdij-organisatie ontving van de rechter decharge voor het door haar gevoerde financieel beheer van het vermogen.

Werd er, en zo ja door wie, op toegezien dat de oorlogswezen het batig saldo uitgekeerd kregen bij het bereiken van de meerderjarige leeftijd?

De Eindafrekening werd uiteraard tevens voorgelegd aan de pupil, die in principe net als de voogd en de toeziend voogd bij de speciale rechtszitting aanwezig kon zijn. Nadat de rechter decharge had verleend, tekende de pupil voor ontvangst van het batig saldo. In sommige gevallen, indien men in het buitenland was, werd de wees om een schriftelijke akkoord verklaring gevraagd en werd door hem of haar iemand gemachtigd de rechtszitting bij te wonen, het batig saldo in ontvangst te nemen en de financiële zaken af te handelen. Op het moment van overdracht (meerderjarigheid) eindigde formeel de verantwoordelijkheid van de voogdij-instelling.

Tot zover de algemene vraagstelling.

¹ Op de Eindafrekening wordt later nog verder terug gekomen.

Vraagstelling II:

“Heeft Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van Philip Staal goed beheerd?”

Het door u opgestelde concept rapport is gebaseerd op de bestudering en vergelijking van het zogenaamde Vermogensoverzicht uit 1953 en de Eindafrekening uit 1962.

Terecht merkt u in paragraaf 2.3.4.1. op dat beide stukken niet zonder meer met elkaar vergeleken kunnen worden. De heer Hoek komt bij de bestudering van de stukken tot de conclusie dat een vergelijking van beide stukken onmogelijk is en dat uit een dergelijke vergelijking geen conclusies kan worden getrokken.

Het probleem is dat het Vermogensoverzicht een weergave vormt van de balans van het vermogen, terwijl de Eindafrekening een zeer gecompliceerde staat van ontvangsten en uitgaven betreft. Ten aanzien van de Eindafrekening bestaat er dan nog het probleem dat de achterliggende stukken, de individuele boekingen van inkomsten en uitgaven per datum, niet meer beschikbaar zijn. Ten aanzien van de Eindafrekening wil ik hieronder wat nader uitwijden.

Eindafrekeningen bij meerderjarigheid van de oorlogswezen

Zoals hierboven gesteld vormt de Eindafrekening -zoals door u teruggevonden- een gecompliceerde staat van ontvangsten en uitgaven. Figuurlijk moet het gezien worden als het topje van de ijsberg.

Voor de oorlogswezen werden twee dossiers aangemaakt. Het sociale dossier dat nog steeds door JMW wordt beheerd en het financiële dossier. Beiden werden strikt gescheiden en de dossiers werden gevormd door de sociaal werkers van de voogdij-organisatie (de Bergstichting, de A.S. Rudelsheimstichting, Le-Ezrath Ha-Jeled etc.) resp. de financiële administratieve krachten van Le-Ezrath Ha-Jeled.

Het terugvorderen van de erfenissen en de claims van de oorlogswezen was een zeer intensief werk. Bij Le'Ezrath Ha-Jeled, die in 1948/49 deze werkzaamheden voor alle voogdij-organisaties op zich nam, werkten 4-5 administratieve krachten specifiek aan deze werkzaamheden. Bekend is dat niet-joodse organisaties de voogdij over joodse kinderen vaak afwezen, omdat dit te veel werk met zich meebracht waarop zij niet waren ingesteld en waarvoor zij de financiële middelen ook niet ontvingen. Dat laatste gold overigens ook voor de joodse organisaties. De benodigde gelden werden -zoals reeds eerder gesteld- dan ook bijgelegd via inzamelingsacties van de Cefina, dan wel uit eigen (vooroorlogse) vermogens van deze voogdij-organisaties.

Zoals eveneens eerder gesteld werd bij het meerderjarig worden van de oorlogswezen door de voogdij-organisatie de Eindafrekening gemaakt op basis van het financiële dossier. Onder die Eindafrekening lagen derhalve de vaak flinke dossiers met financiële stukken, daartussen was de boedelverdeling van de notaris en in ieder geval alle inkomsten en uitgave posten per datum. Deze Eindafrekening werd gecontroleerd door de toezienend voogd en door accountant Mesritz. De laatste voerde over de stukken de accountantscontrole uit. Vervolgens werden de stukken voor decharge voorgelegd aan de rechter. Kortom, een uitgebreide en zeer zorgvuldige procedure. Tot slot werden de stukken overgedragen aan de oorlogswezen.

Eén van de oorlogswezen vertelde mij onlangs dat hij bij zijn meerderjarig worden naar de Johannes Vermeerstraat was geroepen en daar in een kantoortje werd geconfronteerd met een heel dik financieel dossier. Na “kennismeming” diende hij te tekenen voor ontvangst. Een andere oorlogswees vertelde dat hij mee moest naar de zitting van de rechter, alwaar het dossier werd doorgenomen en de voogdij-organisatie (OPK) werd gedechargeerd.

Vernietiging van de financiële dossiers

Naar aanleiding van vragen van oorlogswezen en in het kader van het onderzoek van Elma Verhey en Pauline Micheels is uitgebreid gezocht naar de financiële dossiers. In dat kader is tevens contact opgenomen met personen die in de betreffende periode rechtstreeks, dan wel indirect werkzaam waren voor de joodse voogdij-organisaties.

De conclusie is dat met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de financiële dossiers in het midden van de zeventiger jaren (1976?) vernietigd zijn. De laatste (jongste) oorlogswees was tien jaar daarvoor, in 1966, meerderjarig geworden. Le-Ezrath Ha-Jeled hield midden jaren zeventig feitelijk op te bestaan en fuseerde met Joods Maatschappelijk Werk.

Het is zeer waarschijnlijk dat het bestuur er van uitging dat de financiële dossiers volledig afgedaan waren. De rechter had de organisatie voor het financieel beheer van de oorlogswezen gedechargeerd en de financiële stukken waren –zoals op dat moment gebruikelijk– 5-10 jaar bewaard. Er waren dan ook geen redenen om –in dat tijdsbesef– deze stukken te bewaren. Daarbij kwam dat het om vele meters archiefmateriaal ging, waar de joodse organisaties met hun omvangrijke archieven al grote problemen hadden.

Om functionele redenen werden de sociale dossiers wel bewaard en ondergebracht bij JMW. Men zal hebben onderkend dat de informatie die hierin stond voor velen op een later moment in hun leven belangrijk kon zijn bij de psychische verwerking van hun ervaringen. In enkele sociale dossiers –zo heeft Elma Verhey mij gerapporteerd– is waarschijnlijk bij toeval een financieel dossier ingevoegd. Een enkel compleet financieel dossier is hierdoor bewaard gebleven en geeft inzicht in de opbouw van de Eindafrekeningen.

Reactie op vragen en opmerkingen inzake de nalatenschap van Philip Staal zoals opgenomen in het concept rapport

In zijn algemeenheid moet gesteld worden dat het niet mogelijk is alle vragen die de stukken oproepen te beantwoorden. Hierboven is al aangegeven dat de daarvoor benodigde gegevens halverwege de zeventiger jaren zijn vernietigd. Niettemin zal hieronder een poging worden gedaan een aantal zaken op te lossen, dan wel mogelijke verklaringen te geven. In vele gevallen wordt verwezen naar de rapportage zoals deze door drs. F. Hoek RA op mijn verzoek is gemaakt.

Algemeen

In par. 2.2. van het concept rapport wordt gesteld dat er mogelijke sprake was van een verstrengeling van belangen van de heer Ph. Vos.

Allereerst moet opnieuw gesteld worden dat Le-Ezrath Ha-Jeled ten aanzien van het rapport van accountant Ph. Vos geen verantwoordelijkheid droeg. Vos bracht dit rapport uit aan de bewindvoerder, die op zijn beurt werd gecontroleerd en decharge ontving van het Nederlands Beheers Instituut (NBI).

Naar mijn mening is er echter geen sprake van een verstrengeling van belangen. Ten eerste was de heer Vos geen belanghebbende bij de nalatenschap; ten tweede werkte hij onder de verantwoordelijkheid van de bewindvoerder, welke –zoals al werd gesteld- gecontroleerd werd en decharge ontving van het NBI; ten derde betrof het een opstelling van het vermogen, doch was de notaris doorslaggevend bij de uiteindelijk bepalende vererving.

Herhaaldelijk werd door het NBI aan Ph. Vos een verzoek gedaan om een verslag van het vermogen op te geven. De eerste brief dateert van 15 december 1949 betreffende het verslag per 31 december 1948. Eerst op 14 oktober 1953 werd daadwerkelijk een verslag uitgebracht.

Deze situatie is zonder meer wonderlijk. De bewindvoerder, en Vos derhalve in opdracht van de bewindvoerder, diende jaarlijks een opgave te verstrekken. Het is uitzonderlijk dat dit niet gebeurde.

Overigens blijkt uit het sociaal dossier van Marcel en Philip Staal dat ook Le-Ezrath Ha-Jeled de heer Vos over deze zaak herhaaldelijk benaderde. In een brief van 2 april 1951 wordt melding gemaakt van een bezoek van de heer van Embden bij de heer Vos op 29 april 1949. Tijdens dat bezoek zegde Vos toe het overzicht te maken.

In de brief wordt gemeld dat nog niets is ontvangen. In het sociaal dossier komen nog een aantal van dit soort brieven aan Vos voor, die zich kenmerken door een groeiende, doch zeer ingehouden irritatie. Tevens bevinden zich in deze dossiers brieven van Le-Ezrath Ha-Jeled aan de Inspectie der Registratie en Successie van de Gemeente Amsterdam, waarin telkens weer om uitstel wordt gevraagd daar de benodigde gegevens (van Philip Vos) nog niet beschikbaar waren.

Rapport Vos, 9 februari 1954

Voor een meer uitvoerige bespreking van het rapport Vos wordt verwezen naar de rapportage die drs. F. Hoek, RA op mijn verzoek heeft uitgebracht. Hieronder enkele aanvullingen. Nogmaals wordt benadrukt dat het rapport Vos niet onder de verantwoordelijkheid viel van Le-Ezrath Ha-Jeled.

Ten aanzien van de Passiva: Inkomstenbelasting, Ondernemingsbelasting (4.2.1.) en vermogensaanwasbelasting (4.2.2.).

Zie hiervoor de rapportage van drs F. Hoek. Het betreft hier reguliere belastingen. De in het concept rapport genoemde 'Pauschregelung' betrof uitsluitend rekeninghouders bij de Liro in de oorlog.

Verschuldigde kosten voor levensonderhoud kinderen (4.2.5.)

Het betreft hier geen door Le-Ezrath Ha-Jeled uit de vermogens (erfenissen) geïnde pleeggelden, doch door OPK en later door Sociale Zaken betaalde bedragen aan Le-Ezrath Ha-Jeled. In principe werden deze bedragen van de vermogens (erfenissen) afgetrokken.

Ph. Vos, Amsterdam-kosten levensonderhoud kinderen 1943-1946 (4.2.6.)

Wie deze bedragen betaald heeft zal onduidelijk blijven. In het sociaal rapport wordt een verslag gegeven van een gesprek met de heer en mevrouw Vos, waarin melding wordt gemaakt dat een "tante Cor" tijdens de oorlog de pensioengelden kwam ophalen, doch na de oorlog niet meer verscheen.

Het is overigens de vraag of dit bedrag ook door de heer Vos is geïnd.

Kosten van vermogensbeheer en recherche (4.2.7.)

Het betreft hier geen kosten die door Le-Ezrath Ha-Jeled in rekening zijn gebracht, maar kosten die voor de bewindvoering zijn gemaakt. In de rapportage van drs Hoek wordt melding gemaakt van een vergoeding van de werkzaamheden in het kader van de bewindvoering in de vorm van een percentage –met een minimum en een maximum- van het beheerde vermogen. De vergoeding bedroeg voor het beheer van privé vermogens 1,4% van het actief vermogen per jaar met een maximum van f. 1.000,-.

Algemeen

Uit de rapportage van drs Hoek blijkt dat er enige vraagtekens kunnen worden gezet bij de wijze waarop in het rapport Vos zaken worden geadministreerd. Er lijkt echter geen aanwijzing te bestaan dat er hier ten nadele van de nalatenschap is gerekend. Bij een aantal schulden (waaronder de privé betaalde pleeggelden en de kosten voor vermogensbeheer en recherche) kan de vraag worden gesteld of deze uiteindelijk wel geïnd zijn.

Rapport Le-Ezrath Ha-Jeled, Philip Staal d.d. 13 juni 1962

Ook hiervoor wordt verwezen naar het door drs F. Hoek uitgebrachte rapport.

Pleeggeld voor een bedrag van f. 9.681,83 (5.3.2.)

Een exacte reconstructie van dit bedrag is niet mogelijk bij gebrek aan informatie. Naar alle waarschijnlijkheid is dit bedrag uit de volgende componenten opgebouwd:

a. Philip Staal verblijft vanaf oktober 1959 tot augustus 1960 in een kosthuis bij de familie de Lange. In het sociaal dossier zijn rekeningen gevonden voor een maandelijks bedrag van f 175,- per maand voor kamerhuur/pleeggeld (excl. verwarming). Voor twee weken in juli en augustus –Philip zou eigenlijk eerder naar dit kosthuis gaan- wordt een schadevergoeding betaald van f 80,-

In totaal is aan de familie de Lange een bedrag betaald van f 1.805,-.

Vanaf september 1960 tot mei 1962 verblijft Philip bij de familie Noach. Het pleeggeld in dit gezin bedraagt f. 150,- per maand. In totaal is aan de familie Noach een bedrag uitbetaald van f. 3.300,-.

In totaal verklaren deze beide bedragen (f. 1.805 plus f. 3.300,-) ruim de helft van dit bedrag, te weten f. 5.105,-. Resteert een bedrag van f. 4.576,83.

b. In het sociaal dossier wordt melding gemaakt dat Marcel en Philip Staal een aantal vakanties (er wordt gesproken over vijf) doorbrengt bij de familie v.d. Lijn in Amsterdam. Het is niet onwaarschijnlijk dat de kosten die voor dit vakantieadres zijn gemaakt onder deze post vallen.

c. Eerder werd melding gemaakt van de pleeggelden die na de oorlog door OPK en de sociale dienst in de periode 1945-1949 werden uitgekeerd als pleeggeld en door deze organisaties werden teruggevorderd. Hoewel de voogd in een brief van 23 april 1958 aan accountantskantoor Mesritz stelt dat geen terugbetaling nodig zou zijn, is mijn informatie dat deze gelden wel degelijk bij alle oorlogswezen werden afgetrokken van hun vermogen.

d. Bij de beantwoording van de algemene vragen wordt melding gemaakt van de worsteling die de bestuurders hadden bij het gebruik van vermogens teneinde de pleegkosten te financieren. Ik citeer hierbij uit het eerder vermelde:

“In de jaren vijftig besloot de Overheid de opbrengsten uit het vermogen (rente, dividend) aan te merken als inkomen. De voogdij-organisaties ontvingen daarmee voor pupillen met een vermogen minder pleeggeld, dan voor pupillen zonder vermogen. Na lang aandringen van de accountants werd in 1953 besloten het verschil tussen de uitgekeerde pleeggelden ten laste te brengen van de opbrengst van het vermogen van een pupil, en tenminste ook de directe kosten van het vermogensbeheer (accountantsverklaringen e.d.) door te rekenen. Na 1958 werden niet alleen de kortingen op de uitkeringen van de overheid ten laste van de opbrengst van het vermogen gebracht, maar werden de werkelijke verpleegkosten ten laste gebracht van de netto opbrengst van vermogens van kinderen.”

Het laatste deel van de hier opgevoerde pleeggelden kan uit deze –overigens legitieme– maatregelen verklaard worden.

Accountantskosten en Beheerskosten (5.3.3.)

Accountantskosten en beheerskosten werden wel degelijk betaald uit vermogen. Het betreft dan alleen de controle van de Eindafrekening en de kleine leges. Het beheer zelf werd niet in rekening gebracht.

Belastingen (5.3.4.)

Op vermogen en erfenissen worden de reguliere belastingen geheven en uit het vermogen betaald. De oorlogswezen maakten hierop geen uitzondering. Een nader toelichting wordt gegeven in de rapportage van drs. F. Hoek.

Andere kosten (5.3.6.)

Tot de andere kosten behoren de zaken die niet door Le-Ezrath Ha-Jeled werden betaald. Alleen pupillen met enige financiële middelen konden deze kosten permitteren. Het betreft o.a. twee reizen naar Israël², vakantiegeld³, scooter(lessen)⁴, een nieuwe fiets⁵.

Vordering onafgerekende dividenden en de rekening courant NV Effectenkantoor Schretlen & Co. (6.1)

Zoals eerder gesteld kunnen beide stukken (het Vermogensoverzicht en de Eindafrekening) niet vergeleken worden. De verschillen die tussen beide bestaan kunnen dan ook niet worden opgehelderd. Overigens is het zeer wel mogelijk dat de genoemde bedragen voor reguliere zaken/kosten (belastingen e.d.) zijn uitgegeven.

² In juli/augustus 1960 en bij huwelijk van Marcel in november 1961 kreeg Philip toestemming om voor vakantie naar Israël te vertrekken.

³ In 1960 betreft het vakantiegeld volgens het sociaal dossier een bedrag van f. 100,-- voor 6 weken, in 1961 betreft het f. 200,-- voor een week.

⁴ In het sociaal dossier staat een aantekening op datum 23-1-'62 “Flip komt op kantoor. Hij vertelt, dat hij een scooter kan kopen voor f. 800,-- en vraagt daar toestemming voor. Tevens wil hij les nemen. Ik zeg hem dit met de heer Friedmann te zullen bespreken. Na een telefoontje van de heer Vos zegt de heer Friedmann toe, dit bij de Kantonrechter te zullen aanvragen.” Uiteindelijk wordt volgens het dossier een scooter gekocht voor f. 600,-- (na keuring door de A.N.W.B.). “Het geld voor de aankoop heeft hij o.a. van zijn oom geleend.”

⁵ In het sociaal dossier staat een aantekening op datum 1-9-'60 “Flip heeft met onze toestemming een nieuwe fiets a f. 178,-- gekocht. Flip weet dat deze van zijn eigen geld betaald zal worden.”

Conclusie

De algemene centrale vraag (vraagstelling I.) uit uw concept rapport is: "*Heeft de Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van de oorlogswezen goed beheerd?*"

In zijn algemeenheid gesteld zijn er geen aanwijzingen dat Le-Ezrath Ha-Jeled, dan wel de andere voorgedij-instellingen frauduleus, dan wel onzorgvuldig, met de erfenissen van de oorlogswezen is omgegaan. Eerder het tegendeel komt uit de stukken naar voren. Met uiterste omzichtigheid is met de erfenissen van de oorlogswezen omgegaan. Een aparte afdeling met 4-5 administratieve krachten werden voor rekening van de joodse organisaties ingezet om de erfenissen en de oorlogsclaims te vorderen en te beheren. Een uitzonderlijke situatie voor voorgedij-organisaties!

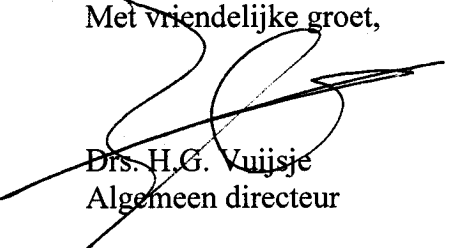
Zeer zorgvuldig werden besluiten geformuleerd over het gebruik van de vermogens van de oorlogswezen. Uit de notulen, hier geciteerd, is duidelijk dat het uitgangspunt was om de erfenis van de oorlogswezen niet, dan slechts beperkt aan te tasten. Een groot deel van de kosten die formeel naar de erfenissen had kunnen worden doorgerekend, werden door de joodse instellingen uit ingezamelde, dan wel eigen (vooorlogse) gelden betaald. Bij de vele oorlogswezen die slechts over beperkte middelen beschikte was het uitgangspunt dat men minimaal fl. 2.000 onaangetast liet, ook al waren er terechte doorrekeningen mogelijk. Op deze wijze probeerde men de oorlogswezen een zo goed mogelijke start bij zijn meerderjarigheid te geven.

Ook ten aanzien van vraagstelling II: "*Heeft Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van Philip Staal goed beheerd?*" kan geen eenduidig antwoord worden gegeven. Zoals herhaaldelijk gesteld staan niet alle gegevens te onzer beschikking. Wel kan worden geconstateerd dat op de diverse concrete vraagpunten eenduidige antwoorden zijn te geven, dan wel enigszins speculatieve, doch zeer waarschijnlijke verklaringen mogelijk zijn. Van frauduleus handelen, dan wel onzorgvuldigheid in het beheer van de gelden kan op grond van de stukken niet gesproken worden. De stukken – inclusief het sociaal dossier- getuigen eerder van zeer grote zorgvuldigheid in het handelen. Een goed voorbeeld is noot 4 op blz. 10. Op het verzoek om geld voor een scooter werd de toezienend voorgedij geraadpleegd en vervolgens de Kantonrechter.

Tot slot

Met deze reactie beëindig ik de inspanningen die JMW zich heeft getroost om antwoorden op uw vragen te stellen. Veel tijd, inspanningen en kosten zijn aan deze speurtocht besteed. Tijd en kosten die JMW diende te besteden om recht te doen aan de oorlogspleegkinderen in zijn algemeenheid, Philip Staal in het bijzonder en –niet te vergeten- de eer en goede naam van velen (bestuurders en medewerkers) die zich hebben ingespannen voor het lot van de oorlogspleegkinderen. Vanuit het tijdsperspectief dat wij nu hebben is het zeer wel mogelijk om kritisch naar hun handelen te kijken, maar hun inzet en integriteit kan en mag niet -zonder harde bewijzen- worden aangetast. Op basis van de gegevens die wij hebben bestaan deze bewijzen naar mijn stellige mening niet.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.G. Vuijsje
Algemeen directeur

Bijlage:

Bijlage 6

**Brief Frits Hoek
24 juli 2003**

Drs F. Hoek RA
(registeraccountant)

Roerdomp 3
3628 CA Kockengen, Nederland,

24 juli 2003.

telefoon 0346 – 241463 telefax 0346 – 242257 mobiel 0653 213 173
e-mail hoekfritsra@hetnet.nl

Aan de heer Ph. Staal MA
P.O.Box 1411
37113 Pardes Hanna
ISRAEL

Geachte heer Staal,

Met uw brief van 16 juni 2003 die ik via e-mail van u ontving, reageert u op mijn rapport van 30 mei 2003 aan de Stichting Joods Maatschappelijk Werk (JMW).

Bij uw reactie horen drie bijlagen die ik eveneens via Internet van u ontving.

Die bijlagen zijn:

- uw conceptrapport I van 17 maart 2003 (“Vermogensbeheer WO II wezen”) dat u voor een bespreking met JMW heeft opgesteld;
- een (digitale) kopie van een brief van JMW van 2 augustus 1999 aan uw broer;
- verscheidene cijferopstellingen in Excel.

U eindigt uw reactie met drie vragen waarop ik aan het einde van deze brief zal ingaan.

Het concept van deze brief hebben u en ik op 15 juli 2003 besproken. In het navolgende is rekening gehouden met uw opmerkingen.

Mijn rapport van 30 mei 2003 aan JMW geeft mijn antwoord op de vraag die JMW aan mij stelde of het vermogensoverzicht van de bewindvoerder van de nalatenschap van uw ouders – hierna aangehaald als *rapport Vos* – “aan te sluiten” is op de Staat van ontvangsten en uitgaven per 13 juni 1962, zoals opgesteld door de S. A. Rudelsheim-Stichting, hierna aangehaald als *verantwoording voogd*.

Mijn conclusie was dat beide stukken niet op elkaar zijn aan te sluiten.

Het is namelijk niet mogelijk om op basis van het laatste vermogensoverzicht per 1 januari 1953 vast te stellen wat de omvang en de samenstelling van het door u geërfde netto-vermogen is, dan wel moet zijn, geweest.

Zoals ik in mijn rapport reeds heb gesteld, is het zonder te beschikken over de door de notaris opgestelde berekening van de boedelverdeling, de zogenoemde Memorie van Successie, onmogelijk vast te stellen welk netto-vermogen – en in welke samenstelling – uiteindelijk beschikbaar kwam aan u en uw broer.

Het enige dat ik in mijn rapport kon constateren, was dat in de verantwoording van de voogd als ontvangen zijn opgenomen een bedrag van f 11.488,64 (ontvangsten uit nalatenschappen plus intrest spaarbankboekjes, exclusief Jokos uitkeringen; zie bijlage 1 in mijn rapport) plus effecten ter waarde van f 19.719,50 (op basis waardering per 1 januari 1953 in rapport Vos), in totaal dus f 31.208,14.

Ik heb in mijn rapport opgemerkt dat dit aanmerkelijk meer is dan de helft van het zuiver vermogen per 1 januari 1953 volgens rapport Vos, zijnde f 17.509,47.

Ik kan dan ook slechts concluderen dat er zich na 1 januari 1953 aanzienlijke positieve wijzigingen in het vermogen van de nalatenschap van uw ouders hebben voorgedaan, dan wel dat bij de uiteindelijke regeling van de nalatenschap door de notaris een of meerdere passiva geheel of gedeeltelijk vrij kwamen te vallen.

In uw reactie op mijn rapport schrijft u op pagina 2 dat de brief van 2 augustus 1999 van JMW onontbeerlijk is voor het analyseren van de rapporten (ik neem aan rapport Vos en verantwoording voogd). U lichtte toe dat in deze brief expliciet is vermeld dat in het JOKOS dossier 10773 zich een verklaring van erfrecht bevindt waaruit blijkt dat u en uw broer als enige erfgenamen zijn erkend in de nalatenschap van uw ouders. Voorts kunnen met deze brief de in de verantwoording van de voogd opgenomen ontvangsten wegens uitkeringen huisraadschade en AOF worden aangesloten met de desbetreffende bedragen in het rapport van de bewindvoerder. In onze bespreking op 15 juli merkte u tenslotte nog terecht op dat in de verantwoording van de voogd onder "ontvangen uit nalatenschappen" – en dientengevolge ook in de bijlage 1 bij mijn rapport van 30 mei 2003 – intrestbedragen zijn opgenomen die niet rechtstreeks uit de nalatenschappen afkomstig waren, maar als rente op de spaarbankboekjes zijn ontvangen, zodat het door mij gehanteerde bedrag van f 11.488,64 circa f 838 lager had moeten zijn.

U schrijft in uw reactie op mijn rapport vervolgens dat u in uw conceptrapport aan JMW met behulp van tabel 6.3 een poging heeft gedaan om de vermogensopstelling per 1 januari 1953 en de verantwoording van de voogd op elkaar aan te sluiten.

In die tabel 6.3 behandelt u de activa per 1 januari 1953 zoals opgenomen in rapport Vos, en de corresponderende bedragen die volgens u wel, of niet, of te laag, zijn opgenomen in de verantwoording van de voogd. U concludeert dat een bedrag van f 6.994,67 niet, dan wel te laag is opgenomen.

Ik maak daarbij de volgende opmerkingen:

- zolang niet bekend is hoe de activa en passiva bij de uiteindelijke regeling van de nalatenschap door de notaris zijn behandeld, is het mijns inziens niet mogelijk om te stellen dat *alle* activa in de vermogensopstelling *ongewijzigd* aan de erfgenamen ten goede zijn, dan wel hadden moeten, komen.

- de post "vorderingen onafgerekende dividenden".

In het rapport Vos staat hierover vermeld dat in het jaar 1953 "volledige afwikkeling" heeft plaats gevonden. Ik veronderstel dat daarmee werd bedoeld dat de vordering in liquide middelen werd ontvangen. Wat met die liquide middelen is gedaan is niet bekend. Mogelijk zijn die gebruikt om een of meerdere passiva te betalen.

- de post "Schretlen & Co".

Dit betrof een rekening-courantverhouding met het effectenkantoor, dus liquide middelen. Het is niet bekend of die liquide middelen na 1 januari 1953 door de bewindvoerder of door de notaris bij de regeling van de nalatenschap zijn gebruikt om een of meerdere passiva te betalen.

- de overige bedragen laat ik, gelet op hun relatief gering belang, onbesproken. De vermelde twee vorderingen kunnen met de passiva zijn verrekend.

Daarna gaat u in tabel 6.4 in op de passiva per 1 januari 1953 zoals vermeld in rapport Vos. U stelt dat uitsluitend het bedrag wegens "te restitueren dividenden" betaald hoefde te worden.

De andere bedragen hoefden volgens u – onder verwijzing naar enkele rapporten – niet betaald te worden. Die andere bedragen betreffen vermogensaanwasbelasting, verschuldigde kosten van levensonderhoud 1946-1948, de door Ph. Vos in de oorlog betaalde bedragen aan een kindertehuis waar u en uw broer waren ondergebracht, en de kosten van vermogensbeheer en recherche. Ik zie niet in waarom die bedragen in principe niet betaald hoefden te worden. In de rapporten waarnaar u verwijst staat hierover niets vermeld, althans niet in de zin zoals u bedoelt. In haar rapport (brief van 22 oktober 2002) schrijft Elma Verhey op pagina 3 dat zij van mening is dat het door de voogd betaalde bedrag van f 9.681,83 voor een belangrijk deel bestaat uit het bedrag van f 6.036,20 dat door Ph. Vos was betaald. Ik betwijfel dat ten zeerste. Zie ook mijn opmerking hierna over het al of niet voorkomen van uitgaven door de voogd wegens geërfde schulden.

U schrijft verder dat de passiva van het rapport Vos in het rapport van Le-Ezrath Ha-Jeled – door mij geïnterpreteerd als verantwoording voogd – niet onder de uitgaven zijn opgenomen. Maar dat is juist heel normaal.

Een notaris die een nalatenschap regelt draagt normaliter – maar zeker in het geval van minderjarige erfgenamen – schulden van die nalatenschap niet over aan de erfgenamen maar voldoet die uit de beschikbare middelen in de boedel.

Wederom: door het ontbreken van de memorie van successie valt niet meer na te gaan welke passiva zijn betaald uit welke middelen, dan wel zijn gecompenseerd met vorderingen, dan wel na verificatie door de notaris minder bleken te bedragen. Dat passiva – volgens de vermogensopstelling per 1 januari 1953 – niet voorkomen als betaling in de verantwoording van de voogd is dan ook niet meer dan logisch.

In tabel 6.5 geeft u een opstelling van kosten in de verantwoording van de voogd die volgens u ten onrechte zijn gedaan. Ik heb daar, met uitzondering van betaalde belastingen in het algemeen, geen enkel oordeel over.

Met betrekking tot de uitgavenpost Belastingen verwijs ik naar mijn opmerkingen op pagina 11 onderaan in mijn rapport. Inkomstenbelasting en AOW moesten betaald worden door iedere belastingplichtige, ook de minderjarige, die belastbaar inkomen genoot. U genoot inkomsten uit vermogen. Of dat inkomen hoog genoeg was om inkomstenbelasting te betalen is uiteraard zonder te beschikken over nadere gegevens betreffende uw toenmalig inkomen en eventuele aftrekbare lasten niet na te rekenen.

Tenslotte vraagt u aan het eind van uw brief of uw conceptrapport van 17 maart 2003, alsmede het in uw brief van 16 juni 2003 gestelde, het mij nu wel mogelijk maken om alsnog:

- Het vermogensoverzicht per 1 januari 1953 en de verantwoording van de voogd d.d. 13 juni 1962 op elkaar “aan te sluiten”?

Het moge uit het voorgaande duidelijk zijn geworden dat mijn antwoord ontkennend blijft. Zolang niet bekend is hoe uiteindelijk de vermogenspositie per 1 januari 1953 door de bewindvoerder en notaris is afgewikkeld, blijft een aansluiting naar mijn mening onmogelijk.

- Antwoord te geven op de vraag “heeft Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van mijn ouders goed beheerd”? Dit vooral met het oog op het feit dat verreweg het grootste deel van het zuiver vermogen, vanaf 1946 tot 13 juni 1962, belegd was in dezelfde effecten.

Eerst enkele opmerkingen mijnerzijds:

- . ik veronderstel dat Le-Ezrath Ha-Jeled en de S. A. Rudelsheim-Stichting hier dooreen gebruikt kunnen worden. Formeel was de Rudelsheim-Stichting uw voogd, en dus verantwoordelijk voor handelingen van Le-Ezrath Ha-Jeled.
- . uw voogd was niet de beheerder van de erfenis van uw ouders; dat was de bewindvoerder de heer D. Jager. Uw voogd had wel het beheer over uw (netto-)vermogen nà de verdeling van de nalatenschap.
- . uw voogd had niet het beheer van de effectenportefeuille in de nalatenschap van uw ouders; dat was wederom de verantwoordelijkheid van de bewindvoerder.

Ik heb geen mening over het beheer van uw vermogen door uw voogd. Ik heb daar ook geen onderzoek naar gedaan. Een oordeel over het beheer zou zich toespitsen tot enerzijds een oordeel over de tijdens het voogdijschap gedane uitgaven (aanvaardbaarheid, redelijkheid, toelaatbaarheid, etc.) ten laste van uw vermogen en anderzijds een oordeel over het beheer van de effectenportefeuille.

Uw voogd kreeg het beheer over de effectenportefeuille van u en uw broer nà de boedelverdeling door de notaris. Dat is inmiddels zo'n vijftig jaar geleden. Het is mij absoluut niet bekend welke normen en richtlijnen in de periode 1954 tot 1962 in het algemeen golden ten aanzien van het beheer van effectenportefeuilles van derden, zeker niet door voogden voor hun pupillen. Het is mij ook niet bekend welke procedures en richtlijnen binnen de Rudelsheim-Stichting en Le-Ezrath Ha-Jeled in die jaren golden met betrekking tot het beheer van beleggingen – in het bijzonder aandelen – van pupillen. Het de laatste jaren zogenoemde actief beleggen was, naar ik mij herinner als toenmalig jong assistent-accountant, in de beginjaren zestig zeker geen gemeengoed onder niet-professionele beleggers.

Met betrekking tot de uitgaven – uw tabel 6.5 – merk ik nog op dat uw voogd aan het einde van het voogdijschap décharge moest verkrijgen van de kantonrechter. Dat zal wellicht een enigszins marginale toetsing zijn geweest. Maar dat bij zo'n toetsing een bedrag van f 18.723,29, een bedrag dat naar uw mening ten onrechte is betaald door uw voogd, door een kantonrechter ten onrechte zou zijn geaccepteerd of over het hoofd zou zijn gezien, lijkt mij niet erg waarschijnlijk.

Ik heb dus geen antwoord op uw vraag of uw voogd uw vermogen goed heeft beheerd. Ik heb geen onderzoek gedaan naar het vermogensbeheer van de Rudelsheim-Stichting in het algemeen in de jaren vijftig en zestig, en zeker niet naar dat beheer in uw geval. Los daarvan is het de vraag of heden te dage nog onderzoek kan worden gedaan naar de kwaliteit van de beheeractiviteiten van zo'n vijftig jaar geleden.

- Te bepalen of tabel 6.8, in mijn concept rapport blz. 25, een correcte weergave is van het zuiver vermogen d.d. 13 juni 1962.

Ik kan deze samenvatting van het zuiver vermogen in zijn totaliteit niet onderschrijven.

Tabel 6.8 bestaat uit 7 componenten. Ten aanzien van de vier componenten 6.8.2 t/m 6.8.5 (“Inkomsten- en ondernemingsbelasting ten onrechte betaald” t/m “Uitgaven die ... ten onrechte in het rapport van Le-Ezrath Ha-Jeled staan”) heb ik hiervoor al mijn opmerkingen gemaakt, waaruit blijkt dat ik het met uw conclusies ten aanzien van die componenten niet eens, of zonder meer eens, ben.

Component 6.8.1 bestaat uit het saldo geldmiddelen – f 2.986,38 – waarover u bij de aanvang

van uw meerderjarigheid de beschikking kreeg. Dat saldo is conform de afrekening van de voogd per 13 juni 1962.

Component 6.8.6 bestaat uit de door u geërfde effectenportefeuille in de samenstelling zoals die volgens de verantwoording van de voogd per 13 juni 1962 bestond. U heeft daar in uw tabel 6.6 een overzicht van gemaakt; daarbij heeft u die portefeuille gewaardeerd tegen de koersen per 1 januari 1953 zoals die werden gehanteerd in het rapport Vos. Ik heb geconstateerd dat het door u genoemde bedrag ad f 39.089 aansluit aan de in het rapport Vos vermelde waarden per 1 januari 1953.

Het ware overigens voor een juist inzicht in de waarde per 13 juni 1962 uiteraard zuiverder wanneer de koersen per die datum voor de waardering zouden zijn gebruikt. Maar u vermeldt zelf al in uw rapport onder tabel 6.6 en tabel 6.7 dat die waarde van de effecten – vooralsnog – nog niet bekend is.

Component 6.8.7 bestaat uit de post “Aankoop effecten & uit nalatenschap” f 23.335,67. Met betrekking tot drie fondsen die tijdens de voogdijperiode zijn gemuteerd, had ik over de wijze van berekening van de in tabel 6.7 opgenomen “waarde datum aankoop” drie vragen waarop u mij op 18 juli 2003 antwoord hebt gegeven. Uw antwoorden heb ik volledigheidshalve gedetailleerd opgenomen in de bijlage bij deze brief. Ik stel vast dat de door u onder 6.8.7 vermelde “waarde datum aankoop”, met inachtneming van uw toelichting in de bijlage, aansluit aan de “Specificatie Effectenverloop” in de verantwoording van de voogd.

Gaarne tot het geven van nadere toelichtingen bereid,

Hoogachtend,

F. Hoek

Bijlage

cc. de heer drs H. G. Vuijsje

A. 6/1000 3% Nederlands-Indië.

Deze stukken zijn in tabel 6.7 gewaardeerd op f 5.782,15.

Dat bedrag is door u als volgt berekend:

Verkocht f 1.993,00. Echter, dit is de waarde van 2/1000 3% Nederlands-Indië op de datum van verkoop. Daar de waarde van saldo effecten op 13 juni 1962, in mijn berekeningen tabel 6.7 en samengevat in 6.8.7, teruggevoerd zijn op de datum van aankoop (dit is de enige algemene factor die ik kan vinden met betrekking tot deze groep aandelen) en ik niet weet welke 2/1000 verkocht zijn van de 8/1000, heb ik de gemiddelde waarde per datum aankoop, van de overgebleven 6/1000 aandeel, genomen en als volgt berekend:
 $(961,93 + 3.036,97 + 3.710,63)/8 \times 6 = f 5.782,15.$

B. 11/100 aandeel AKU uit nalatenschap en aankoop.

Deze stukken zijn in tabel 6.7 gewaardeerd op f 3.158,41.

Dat bedrag is door u als volgt berekend:

In de nalatenschap volgens rapport Vos bevond zich 1/1000 (10/100) aandeel AKU ter waarde van f 1.490 op 1 januari 1953; mijn deel was dus de helft, zijnde f 745 (5/100 aandeel) per 1 januari 1953. Echter, dit aandeel AKU is samengevoegd, door Voogd, met het AKU aandeel gekocht door Voogd (aankoop datum onbekend) en staat, samen met de door Voogd aangekochte aandelen AKU, op de balans van Voogd op 13 juni 1962 als zijnde een totaal van 11/100 aandeel AKU.

Volgens de voogd is aangekocht voor mij (datum onbekend) een totaal van 5/100 aandeel AKU (de helft van 10/100) ter waarde (datum aankoop) van f 1.435,64.

Ook hier heb ik de waarde van 11/100 aandeel berekend per aankoop datum door Voogd.

Hieruit volgt dat de waarde van 11/100 aandeel AKU gelijk is aan:

$f 1.435,64/5 \times 11 = f 3.158,41.$

C. 1/1000 aandeel Heybroek en Zeelander uit nalatenschap en aankoop.

Dit aandeel is in tabel 6.7 gewaardeerd op f 1.909,32.

Dat bedrag is door u als volgt berekend:

In de nalatenschap volgens rapport Vos bevond zich 1/1000 Heybroek en Zeelander ter waarde van f 1.100 op 1 januari 1953; mijn deel was dus de helft, zijnde 0,5/1000 aandeel ter waarde van f 550. Echter, dit aandeel Heybroek en Zeelander is samengevoegd, door Voogd, met het Heybroek en Zeelander aandeel gekocht door Voogd (aankoop datum onbekend) en staat, samen met de door Voogd aangekochte aandelen Heybroek en Zeelander, op de balans van Voogd op 13 juni 1962 als zijnde een totaal van 1/1000 aandeel Heybroek en Zeelander.

Volgens de voogd is aangekocht voor mij (datum onbekend) een totaal van 0,5/1000 aandeel Heybroek en Zeelander (de helft van 1/1000) ter waarde (datum aankoop) van f 954,66.

Ook hier heb ik de waarde van 1/1000 aandeel (13 juni 1962), berekend per aankoop datum door Voogd. Hieruit volgt dat de waarde van 1/1000 aandeel Heybroek en Zeelander gelijk is aan: $f 954,66 \times 2 = f 1.909,32.$

Bijlage 7

**Rapportage Zevenbergen
19 augustus 2003**

Pijnacker, 19 augustus 2003

De heer Philip Staal
P.O. Box 1411
Pardes Hanna 37113
Israël

inzake: forensisch schriftonderzoek
mijn ref.: 2003065

Geachte heer Staal,

Het door u gevraagde onderzoek heb ik uitgevoerd en afgerond. Ik meld u mijn bevindingen, zoals afgesproken, in de vorm van deze brief. Indien gewenst kan ik van mijn bevindingen, mijn conclusie en de gronden waarop mijn conclusie is gebaseerd, een uitgebreid en met redenen omkleed verslag uitbrengen.

U vroeg mij te onderzoeken of een handtekening, kennelijk voorstellende een handtekening van uw broer, de heer Marcel Staal, geproduceerd onder een 'Algemene Volmacht' van 12 januari 1961 al of niet een echte handtekening is of zou kunnen zijn van de heer Marcel Staal. Over wat in dit verband onder een echte handtekening dient te worden verstaan heb ik een beknopte beschouwing opgesteld, die ik hierbij heb gevoegd als bijlage IV.

Uit overwegingen van doelmatigheid omschrijf ik het ter onderzoek aangeboden document hier niet nader. Ik verwijs naar een fotokopie ervan (een fotokopie van een fotokopie dus), die ik als bijlage I hierbij heb gevoegd. Van de te onderzoeken handtekening heb ik een montage vervaardigd in een vergroting van plm. 2 x lineair, die ik als bijlage II eveneens hierbij heb gevoegd.

Het document waarop de te onderzoeken handtekening is geplaatst, ontving ik in de vorm van een fotokopie. Wanneer een dergelijk onderzoek niet aan de hand van origineel materiaal kan worden verricht, dan dient een principieel voorbehoud te worden gemaakt: als gevolg van het fotokopieerproces kunnen immers met name microkenmerken vervagen of zelfs ontstaan. Daarnaast kan aan de hand van een fotokopie meestal niet worden bepaald, of de te onderzoeken handtekening door 'listige kunstgrepen' (knippen, plakken, fotokopiëren) frauduleus is gemonteerd op het betreffende document. Zo ook niet in het onderhavige onderzoek.

Als vergelijkingsmateriaal ontving ik een aantal documenten met daarop in totaal 12 vergelijkingshandtekeningen van de heer Marcel Staal. Afgezet tegen de kwalitatieve en kwantitatieve aspecten van dit vergelijkingsmateriaal, vormt dit toch geen voldoende representatieve steekproef uit het totale handtekeningrepertoire van deze schrijver, omdat het de periode, waarin de te onderzoeken handtekening kennelijk tot stand is gebracht, niet voldoende omsluit. Ook deze beperking levert een principiële voorbehoud op.

Van de vergelijkingshandtekeningen heb ik een montage samengesteld in een vergroting van plm. 2 x lineair, die ik als bijlage III hierbij heb gevoegd. Op die bijlage heb ik het jaar van productie bij de betreffende vergelijkingshandtekening geplaatst.

Ik verrichtte mijn onderzoek volgens de principes en procedures van forensisch schriftonderzoek, zoals ter zake in de algemene vakliteratuur is gepubliceerd en volgens een in de dagelijkse praktijk toegepast kwaliteitssysteem. Zowel de methodiek als het kwaliteitssysteem zijn (inter)nationaal geaccepteerd als standaard. Indien gewenst kan ik een beknopte beschrijving van de toegepaste methodiek verschaffen en kan ik een literatuuropgave verstrekken.

Feitelijke vergelijking van de te onderzoeken handtekening met het vergelijkingsmateriaal maakt duidelijk, dat de te onderzoeken handtekening op nagenoeg alle relevante details afwijkt van de bandbreedte van de variatie in het vergelijkingsmateriaal. Aan de hand van de bijlagen II en III is dit met het blote oog gemakkelijk te verifiëren.

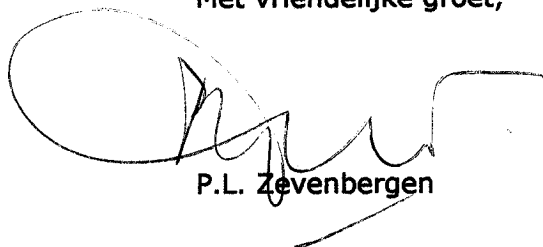
Op basis van mijn onderzoek met het van u ontvangen materiaal ben ik dan ook van mening, dat er gegronde redenen zijn om aan de echtheid van de onderzochte handtekening op de 'Algemene Volmacht' dient te worden getwijfeld. Daarnaast is de mogelijkheid van 'frauduleuze' montage van de betreffende handtekening niet uit te sluiten.

Ik acht het zeer relevant, dat ik voor verder onderzoek kan beschikken over het litigieuze document in originali en over vergelijkingsmateriaal dat de periode, waarin de dit document tot stand is gebracht, beter omsluit.

De van u ontvangen documenten gaf ik u reeds terug. Mijn cv heb ik bijgevoegd.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

P.L. Zevenbergen

De ondergetekende:

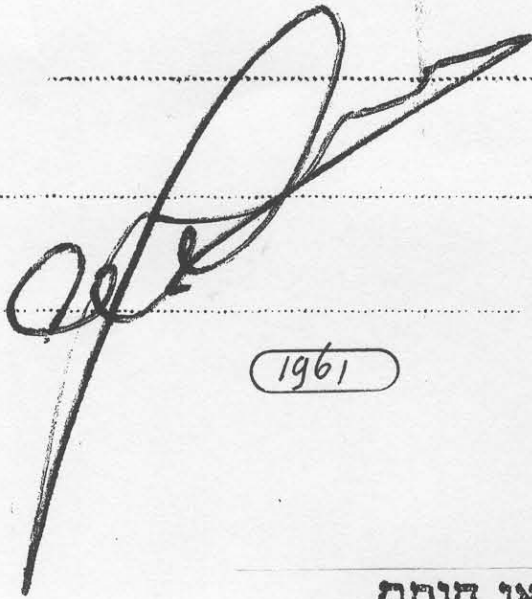
MARCEL STAAL, geboren te Amsterdam, 26 September 1939, wonende te Tel-Aviv (Israël), aan de Rechov Florentine 55/1, ongehuwd en nimmer gehuwd geweest,

verklaart door deze last en volmacht te geven aan de Heren Philip Vos en Karel Schipmolder beiden van beroep accountant, leden van het Nederlands Instituut van Accountants, beiden wonende te Amsterdam aan de Rubensstraat 90 respectievelijk Sloestraat 1, handelende tezamen met de Heer Jan de Rooy, eveneens accountant lid N.I.V.A. wonende te Hoogeveen, onder de naam Accountantskantoor Ph. Vos onder meer gevestigd te Amsterdam, aan de Frans van Mierisstraat 59, zo tezamen als elk hunner afzonderlijk, in het algemeen om zijn belangen waar te nemen en te behartigen, in alle vergaderingen waarbij de ondergetekende moet of kan tegenwoordig zijn, voor hem op te treden en te handelen; alle daden van beheer en van eigendom te verrichten, derhalve in zijn naam roerende of onroerende goederen te kopen, tegen andere te ruilen, uit de hand of in het openbaar te verkopen, te verhuren of in gebruik af te staan, de verkoopvoorwaarden en bepalingen te regelen, het verkochte of op andere wijze vervreemde te leveren, vrijwaring te beloven, te beperken of uit te sluiten, kooprijzen te ontvangen, daarvoor te kwijten of ook dezelve te betalen en zijn roerende goederen te verpanden; geld op te nemen en uit te zetten, interessen te beloven en te bedingen, rekening en verantwoording terzake voogdij en alle ander rekenplichtig beheer te doen en te ontvangen, het zuiver saldo in te vorderen of uit te keren, alle rekeningen des geraden goed te keuren en de rekenplichtigen te déchargeren, de schulden van hem ondergetekende te betalen en zijn vorderingen te innen en daarvoor te kwijten of die nu aan anderen over te dragen of bij betaling door derden deze in rechten te subrogeren, hypotheek te bedingen of daarvan afstand te doen, hypothecaire inschrijvingen te nemen en die te doen doorhalen en van het recht onherroepelijke volmacht bedoeld in artikel 1223 al. 2 van het Burgelijk Wetboek gebruik te maken; inschrijvingen in het grootboek der Nationale Schuld te kopen, te verkopen en te verpanden en de interessen daarvan en van andere schuldvorderingen te ontvangen of door een ander te doen ontvangen; omtrent alle nalatenschappen waartoe de ondergetekende reeds geroepen of nog geroepen mocht worden zich te beraden, die te verwerpen of zuiver of onder het voorrecht van boedelbeschrijving te aanvaarden, tegen de verzegeling verzet te doen, die te vorderen, zomede alle nalatenschappen te doen beschrijven en daarvan zowel als van alle andere zaken scheiding en deling te vorderen, die tot stand te brengen en daartoe mede te werken; alle handelingen te verrichten inzake claims waartoe hij gerechtigd of medegerechtigd is of zal blijken te zijn, waaronder ook claims bij de Stichting Jokos of enige andere instelling of instantie gene uitgezonderd, alle legaten uit te keren en aan te nemen; de memoriën van aangifte voor het recht van successie en overgang van alle nalatenschappen die aan de ondergetekende opkomen, op te maken, in te leveren en de deugdelijkheid daarvan voor de bevoegde rechter te beëdigen, alle geschillen door dadingen te voorkomen of te beëindigen, scheidsmannen te benoemen; alle eisen in rechte te doen of tegen te spreken, of wel daarin te berusten, alle vonnissen te verzoeken ze ten uitvoer te leggen of te doen leggen; te vernietigen of daarvan in hoger beroep of cassatie te komen; voorts schatters te benoemen, notarissen, advocaten, procureurs, deurwaarders en practizijns aan te stellen, van alles de nodige akten te doen opmaken, te verlijden en te tekenen en door die akten de lastgeefster rechtens te verbinden en verder al datgene meer te doen en te verrichten waartoe de ondergetekende zelve tegenwoordig, verplicht en bevoegd zou zijn ook al ware daarin bij deze niet uitdrukkelijk voorzien, alles met de macht van assumptie en substitutie onder belofte van goedkeuring en schadeloosstelling volgens de wet.

Tel Aviv 12.1.61
 Oskas

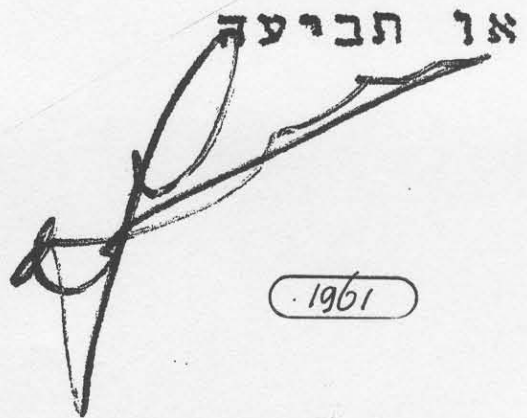
Van de heer...

afas

1961

או תביעה

1961

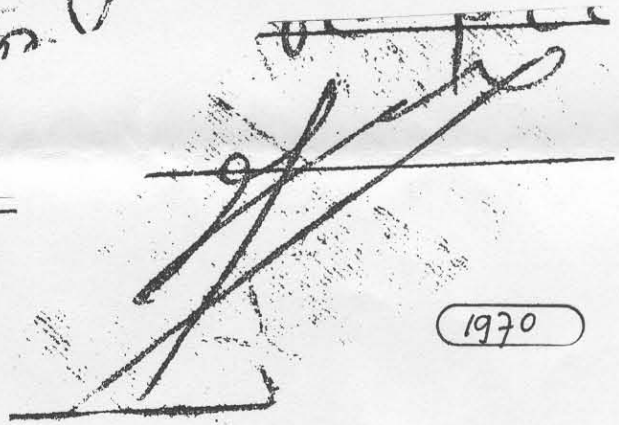
חתימת ידיו העתם

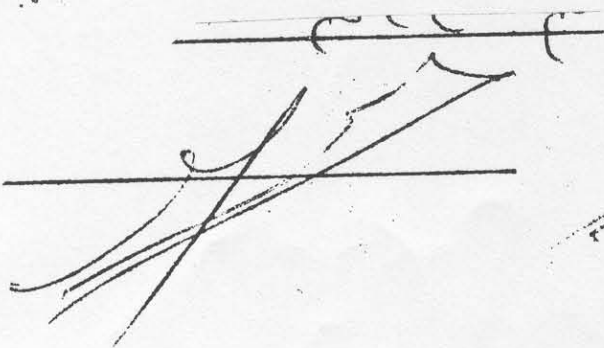
1962

1970

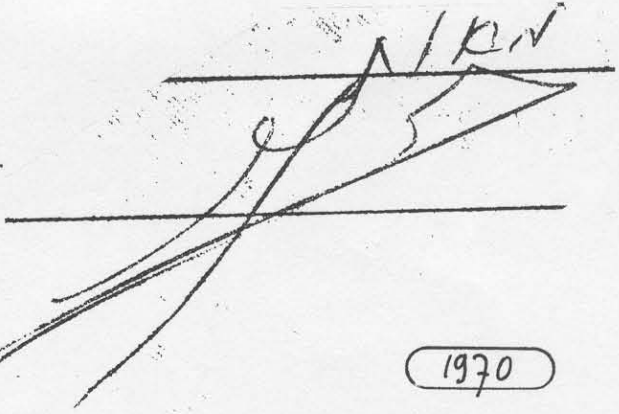

1970

1970

מקור

1970

~~מסמך~~
~~מסמך~~
~~מסמך~~

1970

1970

בפני
בפני
מסמך

1972

בפני
בפני
מסמך

1972

מסמך

1993

Definiëring van het begrip 'echte handtekening'

Over wat onder een 'echte handtekening' dient te worden verstaan circuleren verschillende definiëringen. Het hangt er vanaf vanuit welk perspectief de vraag gesteld en beantwoord moet worden.

In de praktijk en in de vakliteratuur wordt een handtekening als echt (en dus authentiek) aangemerkt, wanneer die in het maatschappelijk verkeer als zodanig wordt geaccepteerd. Enkele voorbeelden:

- de handtekening op het paspoort moet worden geproduceerd in tegenwoordigheid van de beambte van de gemeente die het paspoort uitgeeft en zal daarom wel echt zijn;
- de handtekening op een notariële akte wordt veelal geplaatst in tegenwoordigheid van getuigen of de notaris kent de ondertekenaar persoonlijk en de handtekening zal daarom wel echt zijn;
- middels een ondertekende bankoverschrijving wordt de huishuur daadwerkelijk overgeschreven op de rekening van de verhuurder en de handtekening op die overschrijving zal door de bank dus kennelijk als echt zijn erkend;
- de handtekening op de salesslip wordt door de verkoper vergeleken met de handtekening op de creditcard, omdat de handtekening op de creditcard wel een authentieke zal zijn;
- de handtekeningen op de kaart van de bankkluishouder zullen wel echt zijn, want anders wordt deze niet toegelaten tot de kluis;
- de handtekening voor gezien op het schoolrapport wordt geacht een echte handtekening te zijn van één der ouders, tenzij het tegendeel blijkt;
- de handtekeningen op een concurrentiebeding worden geacht echte handtekeningen te zijn van de werkgever en de werknemer, tenzij
- degene die het testament laat opmaken is te oud en te ziek om z'n handtekening te kunnen plaatsen. De notaris pakt de hand van de erflater en geleid die, onder het toezien oog van familieleden, zodanig dat een soort handtekening op het document ontstaat. Een verre neef uit Australië heeft later echter zo z'n twijfels.....
- De handtekening op een schuldbekentenis zal wel echt zijn, want uit ondertekende kwitanties blijkt de inlossing van de schuld.....

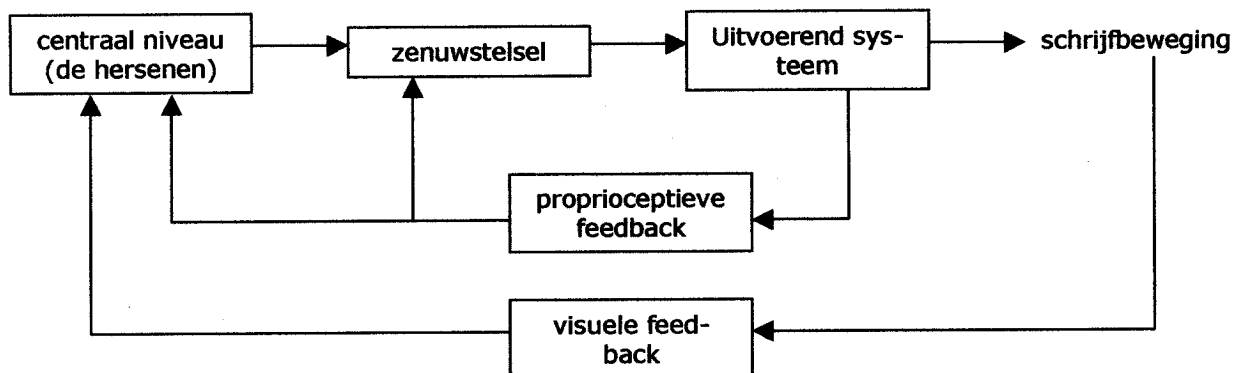
Deze voorbeelden zijn niet geheel willekeurig geformuleerd. De vraag naar het bewijs van authenticiteit 'sluip' er als het ware in. De beantwoording van de vraag behoort tot de competentie van een forensisch schriftexpert.

Vanuit schriftkundig perspectief luidt een definitie: een handtekening is echt wanneer deze valt binnen de bandbreedte van de variatie van een representatieve steekproef van het totale handtekeningrepertoire van die schrijver. Een steekproef van een totaal handtekeningrepertoire is (kort samengevat) voldoende en representatief, wanneer daaruit, in redelijkheid en binnen de variatiebreedte van algemene en microkenmerken, een soort 'standaardhandtekening' kan worden gereconstrueerd.

In de denklijn die de laatste decennia wordt aangehangen wordt het dynamisch schriftsysteem beschouwd als een regeltechnisch systeem, waarin drie samenhangende niveaus worden onderscheiden: het centrale niveau (de hersenen), het zenuwstelsel en het uitvoerend systeem (hand, pols, elleboog, schouder).

Op het centrale of hersenniveau zal, op basis van cognitieve processen, in het 'motorisch geheugen' een eenmaal aangeleerde schrijfvaardigheid liggen opgeslagen. Tussen de intentie om iets te schrijven en de feitelijke beweging van de pen, worden verschillende stadia van motorische preparatie onderscheiden: de programmeerfase (de 'retrieval'), de parametrisatiefase en de motorische initiatiefase. De activiteit op het centrale niveau resulteert in motor- of actieprogramma's, die via de zenuwbanen worden doorgezonden. Door het zenuwstelsel worden stelsels van spieren en gewrichten geactiveerd, die op hun beurt de eraan gekoppelde pen in beweging brengen. Op alle niveaus is ook sprake van visuele en proprioceptieve feedbackmechanismen. Van belang is op te merken dat is vastgesteld dat de terugkoppelingsmechanismen geen invloed kunnen hebben op de schrijfbeweging binnen een bepaalde eenheid van het schrift, bijvoorbeeld een letter, omdat de normale schrijfsnelheid vele malen hoger ligt dan het tempo waarin die terugkoppelingen fysiologisch mogelijk zijn.

Het schrijfsysteem is hieronder schematisch weergegeven:

De conclusie is gerechtvaardigd dat iedere schrijfbeweging een commando van het centrale niveau weerspiegelt. In principe 'slijpt' iemand door de loop der jaren dus een bepaalde vormgeving van een handtekening 'in'. Als zodanig kan een handtekening worden beschouwd als de hoogst geautomatiseerde productie van iemands schriftrepertoire.

Het is een normaal verschijnsel dat het beeld van iemands handtekening door tijdsverloop verandert. Daarvoor is een breed scala van voor de hand liggende redenen aan te voeren. Er zijn ook redenen die wat minder voor de hand liggen. Zo kan ziekte, al of niet gepaard aan medicijngebruik de schrijfvaardigheid (soms) ingrijpend veranderen als gevolg waarvan ook het beeld van de handtekening anders wordt. Ook door ouderdom en onder invloed van alcohol en/of drugs kan de motoriek van het schrijfsysteem worden aangetast.

Er is nog tweetal andere redenen: iemand kan om welke reden dan ook, van de ene op de andere dag besluiten zich een andere handtekening 'aan te meten' en iemand kan opzettelijk zijn eigen handtekening zodanig verdraaien dat hij de echtheid daarvan in een later stadium met succes kan aanvechten.

Waar het in essentie steeds om gaat is de vraag of een litigieuze handtekening valt binnen de bandbreedte van de variatie in een representatieve steekproef uit het totale handtekeningrepertoire van een bepaalde schrijver. Is dat wél zo, dan is er sprake van een echte handtekening. Is dat niet zo, dan impliceert dat niet automatisch dat de litigieuze handtekening vals is. Er zijn immers nog verschillende andere mogelijkheden (niet limitatief!):

- de steekproef van het vergelijkingsmateriaal blijkt achteraf toch niet zo representatief als mocht worden aangenomen;
- betrokkene hanteert twee of meer basisvormen als handtekening;
- betrokkene kon als gevolg van een ongeval de rechterhand niet gebruiken en heeft met de linkerhand de handtekening geproduceerd;
- betrokkene heeft om welke reden dan ook bij een bepaalde gelegenheid een andere basisvorm van zijn handtekening geproduceerd;
- door ouderdom, ziekte of medicijngebruik wijkt de handtekening geheel of gedeeltelijk af van 'de normale handtekening van voorheen'.

De vraag rijst overigens wel op wie de 'bewijslast' zou moeten drukken dat een steekproef representatief is. Het is denkbaar dat een statisticus tot een geheel andere conclusie komt dan een jurist, de 'familie' kan daar heel anders over denken dan de 'erfgenaam' en de forensisch schriftexpert weer heel anders dan de belanghebbende.

Er moet nog rekening worden gehouden met een andere variant. Door knippen, plakken en fotokopiëren kan men vrij gemakkelijk iemands authentieke handtekening op een ander document monteren. De handtekening is daarmee nog steeds echt, maar hij staat onder een vals document. Alleen het originele document zal wel spoorloos zijn verdwenen.....

P.L. Zevenbergen

Pijnacker, mei 2001

Curriculum vitae P.L. Zevenbergen, forensisch schriftexpert

Relevante diploma's

- HBS-b, 1964
- Nederlandse Politie Academie, 1967
- Rechercheschool, 1971
- Forensisch schriftexpert, 1975
- Kriminalistik, Bundeskriminalamt Wiesbaden, 1978
- Rijksuniversiteit Leiden, 1980
- Exxin, 1993

Relevante lidmaatschappen

- Association of Firearm and Toolmark Examiners (AFTE, 1972-1981),
- International Association for Identification (IAI, vice-president for the Netherlands, lifemember, 1970-heden),
- American Society of Questioned Document Examiners (1980-1983),
- Forensic Science Society (1972-1982),
- Landelijk Platform Technische Recherche (1975-1980),
- Nederlandse Vereniging voor Grafologie en Schriftexpertise (1972-heden, voorzitter Sectie Schriftexpertise, 1972-1998),
- Nederlandse Vereniging voor Forensische Schriftexpertise (i.o., voorzitter, 1998-heden).

Relevante werkervaring

- Hoofd Technische Recherche, (destijds) gemeentepolitie 's-Gravenhage, 1970-1980,
- Gerechtelijk Laboratorium, (destijds) 's-Gravenhage, 1973,
- Stage Federal Bureau of Investigation (FBI), Forensic Laboratory, Washington DC, USA, 1973, 1974 en 1976,
- Stage Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms (ATF), Forensic Laboratory, Washington DC en San Francisco, USA, 1973 en 1974,
- Stage United States Secret Service, Forensic Laboratory, Washington DC, USA, 1973,
- Stage Kantonspolizei Zürich, Erkennungsdienst, Zwitserland, 1975,
- Adviseur Korps Politie Suriname (Technische Recherche), 1976,
- Stagebegeleider studenten Criminalistiek RU Leiden (1973-1982),
- Opleider forensisch schriftexperts (1975-heden),
- Zelfstandige beroepsuitoefening 'Schrift- en documentenonderzoek' (1980-heden),
- Ruim 2000 vergelijkende onderzoeken van handschriften en handtekeningen, ruim 500 vergelijkende onderzoeken van machineschrift, ruim 500 documenttechnische onderzoeken, alle met enige vorm van verslaglegging.

Relevante opdrachtgevers

- Bedrijven (banken, verzekeringsmaatschappijen, bedrijfsbeveiligingsdiensten, bedrijfsrecherchediensten en andere ondernemingen; uit binnen- en buitenland),
- Rechterlijke Macht (staande en zittende magistratuur; uit binnen- en buitenland),
- Overheidsinstellingen (ministeries, provincies, gemeenten, bijzondere opsporingsdiensten, universiteiten en andere onderwijsinstellingen),
- Advocaten, Notarissen, Accountants en leden van andere beroepsgroepen,
- Verenigingsbesturen, Stichtingsbesturen en andere rechtspersoonlijkheid bezittende organen,
- Particulieren (uit binnen- en buitenland).